

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

رہم از ما نیش از ولادت ما ظهور

در کلام حضرت ایت الله العظمیٰ روحانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام زمان عليه السلام از ولادت تا ظهور

نويسنده:

آيت الله العظمي سيد محمد صادق روحاني

ناشر چاپي:

مهر اميرالمومنين (عليه السلام)

ناشر ديگيتالي:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۱	امام زمان علیه السلام از ولادت تا ظهور
۱۱	مشخصات کتاب
۱۱	اشاره
۱۵	فهرست مطالب
۲۱	مقدمه
۲۳	فصل اول: تولد، نام ها و القاب امام زمان (عج)
۲۳	اشاره
۲۵	اثبات تواتر اجمالی یا معنوی ولادت امام زمان علیه السلام
۲۶	اعتقاد گروهی از اهل تسنن به میلاد حضرت مهدی علیه السلام
۲۷	نقل هزاران روایت از طریق شیعه و سنی در مورد امام زمان علیه السلام
۲۷	دلیل اطلاق لقب قائم بر حضرت مهدی علیه السلام
۲۸	یکی از کنیه های حضرت علیه السلام همان کنیه رسول خدا صلی الله علیه و آله
۲۸	حکمت عدم جواز تصریح اسم مبارک امام زمان علیه السلام
۲۹	روایاتی دال بر نبردن اسم آقا و مخاطب ایشان با القاب خاصه
۳۱	فصل دوم: عمر طولانی و زندگانی امام زمان (عج)
۳۱	اشاره
۳۳	استدلال درباره عمر طولانی حضرت علیه السلام
۳۴	دلیل عدم سالخوردگی حضرت علیه السلام در زمان غیبت
۳۴	امکان همسر و فرزند داشتن حضرت مهدی علیه السلام
۳۵	ایراد روایت ازدواج حضرت علیه السلام یا یکی از دختران ابی شیب
۳۶	ایمان به زنده بودن حضرت مهدی علیه السلام
۳۷	عظمت حضرت مهدی علیه السلام نزد ائمه علیهم السلام
۳۹	فصل سوم: عصر غیبت و انتظار

۳۹ اشاره
۴۱ درباره روایات پیرامون امام زمان علیه السلام
۴۲ اسامی دوازده امام علیهم السلام در روایات
۴۴ اعتقاد به غیبت حضرت مهدی علیه السلام از ضروریات دین
۴۴ فلسفه وجود امام غائب علیه السلام
۴۴ سود و بهره وجود حضرت علیه السلام حتی در زمان غیبت
۴۵ دلیل طولانی شدن غیبت حضرت امام عصر علیه السلام
۴۵ وظیفه حضرت علیه السلام در زمان غیبت
۴۶ وظیفه ما در زمان غیبت و عصر حاضر
۴۶ عدم تعارض حضرت علیه السلام با به کمال رسیدن بشریت
۴۷ منظور از انتظار فرج
۴۷ آماده سازی خود برای ظهور حضرت علیه السلام
۴۸ سندی بر صحت انتظار شیعیان برای حضرت مهدی علیه السلام
۴۹ استفاده از تکنولوژی روز توسط حضرت مهدی علیه السلام
۴۹ نقش زنان در جنبش حضرت مهدی علیه السلام
۵۱ فصل چهارم: تفسیر برخی روایات
۵۱ اشاره
۵۳ منظور از «شریک القرآن» بودن امام زمان علیه السلام
۵۳ مورد بحث بودن روایت مجلسی (ره) از ثواب الاعمال
۵۵ منظور از فساد دریا در دعای عهد
۵۵ حضرت مهدی علیه السلام خلیفه الهی در زمین
۵۶ حدیث رسول خدا صلی الله علیه و آله در مورد شناخت امام زمان علیه السلام
۵۷ چگونگی اعمال ولایت تکوینی امامان علیهم السلام
۵۸ روایاتی در مورد رجعت ائمه علیهم السلام در زمان ظهور
۵۹ فصل پنجم: علائم ظهور
۵۹ اشاره

- ۶۱ جایز نبودن تعیین وقت ظهور برای حضرت مهدی علیه السلام
- ۶۱ پنج نشانه یقینی ظهور
- ۶۲ عدم تحقق هیچ یک از نشانه های پنجگانه ظهور
- ۶۲ علائم ظهور امام زمان علیه السلام
- ۶۳ زمان ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام
- ۶۴ مسئول حکومت های گمراه پیش از ظهور
- ۶۵ نشانه های ظهور
- ۶۵ نشانه های ظهور یک موضوع قابل درک برای عموم
- ۶۶ کشتار مردم عراق یکی از نشانه های ظهور
- ۶۶ حوادث عراق جزء مقدمات ظهور
- ۶۷ انقلاب در مصر از نشانه های ظهور امام زمان؟
- ۶۷ چگونگی تحقق بداء در جزئیات و یا کلیات نشانه های ظهور
- ۶۸ منظور از صیحه یا بانگ بلند هنگام ظهور امام عصر علیه السلام
- ۶۸ روایت صحیح در مورد بانگ آسمانی در زمان ظهور امام عصر علیه السلام
- ۶۹ تفاوت دجال با سفیانی
- ۷۰ اعور دجال و احادیث مربوط به آن
- ۷۰ چگونگی شناسایی صاحب نفس زکیه
- ۷۱ ویژگی های پرچم یمانی
- ۷۱ حجیت دستورات یمانی ناشی از فرمان معصوم علیه السلام
- ۷۲ وظیفه مجتهد و مرجع در صورت یافتن پرچم یمانی
- ۷۳ مطابقت روایت یمانی با شخص خاص
- ۷۳ عوامل عدم ظهور حضرت
- ۷۴ پرشدن جهان از ظلم و ظهور نکردن حضرت مهدی علیه السلام
- ۷۵ فصل ششم: پس از ظهور
- ۷۵ اشاره
- ۷۷ چگونگی تشخیص امام عصر علیه السلام در زمان ظهورش

۷۸	نماز گزاردن حضرت عیسی علیه السلام پشت سر حضرت مهدی علیه السلام
۸۱	ماجرای نزول مسیح از آسمان در آخرالزمان
۸۱	تفاوت ظهور حضرت مهدی علیه السلام و عیسی بن مریم علیه السلام
۸۲	دلیل انتخاب کوفه به عنوان پایتخت از جانب امام عصر علیه السلام
۸۳	نابود شدن دشمنان به مجرد ظهور حضرت علیه السلام
۸۳	جلوگیری گروه بتریه از ورود حضرت علیه السلام به کوفه
۸۴	قتل معاندین توسط امام زمان علیه السلام و پیروزی بر مستکبرین جهان
۸۵	آوردن دوباره قرآن پیامبر توسط حضرت مهدی علیه السلام
۸۵	باقی نماندن دشمنی میان امام علیه السلام و یهودیان پس از ظهور وی
۸۶	روش حضرت علیه السلام بعد از ظهور تسامح، گذشت
۸۸	بیان یک سلسله احکام الهی در زمان ظهور حضرت علیه السلام
۸۹	قضاوت بر اساس شریعت اسلامی در ابتدای ظهور
۸۹	نقش فقیهان در حکومت حضرت مهدی علیه السلام
۹۰	مدت دوره رجعت پس از ظهور
۹۰	سؤال در مورد رجعت ائمه علیهم السلام
۹۱	چگونگی پایان جهان پس از مرگ حضرت مهدی علیه السلام
۹۳	فصل هفتم: ملاقات با امام زمان (عج)
۹۳	اشاره
۹۵	دروغگو بودن مدعیان دیدار امام عصر علیه السلام
۹۵	ملاقات با ولی عصر علیه السلام در زمان غیبت کبری
۹۶	کسانی که خود را از سوی امام عصر مبلغ می دانند
۹۷	ادعای کذب شخصی با عنوان امام زمان
۹۸	ادعای کذب اخلاص گران و مدعیان در مورد امام عصر علیه السلام
۱۰۰	اعمالی که ما را به دیدار امام عصر علیه السلام نائل می کند
۱۰۱	فصل هشتم: مسجد جمکران
۱۰۱	اشاره

- ۱۰۳ ----- فضیلت مسجد جمکران
- ۱۰۴ ----- نماز مخصوص مسجد جمکران چه فضیلتی دارد؟
- ۱۰۴ ----- مشرف شدن به مسجد جمکران در شب چهارشنبه
- ۱۰۵ ----- صحت و سقم چاه مسجد مقدس جمکران
- ۱۰۵ ----- محدوده اصلی مسجد جمکران
- ۱۰۶ ----- حکم نماز کسانی که بسیار به جمکران مشرف می شوند
- ۱۰۶ ----- حکم نذر برای رفتن به مسجد جمکران
- ۱۰۶ ----- شک در تعداد ایاک نعبد و ایاک نستعین
- ۱۰۷ ----- شک در تعداد رکوع و سجده نماز امام زمان
- ۱۰۷ ----- نحوه گفتن ۱۰۰ صلوات بعد از نماز
- ۱۰۷ ----- نشسته خواندن نماز امام زمان
- ۱۰۸ ----- نماز در محراب مسجد جمکران
- ۱۰۹ ----- فصل نهم: سؤالات متفرقه
- ۱۰۹ ----- اشاره
- ۱۱۱ ----- راه نزدیک شدن به حضرت مهدی علیه السلام
- ۱۱۱ ----- خمس در زمان غیبت
- ۱۱۲ ----- کنیز دانستن مادر حضرت علیه السلام طبق برخی روایات
- ۱۱۳ ----- انجام اعمال نیک به نیابت از حضرت مهدی علیه السلام
- ۱۱۳ ----- اعمال موجب رضایت امام زمان علیه السلام
- ۱۱۴ ----- شروط قرار گرفتن در زمره انصار و یاران مهدی علیه السلام
- ۱۱۴ ----- بیان مسأله برمودا در قرآن و احادیث
- ۱۱۴ ----- استحباب برخاستن هنگام ذکر نام حضرت
- ۱۱۵ ----- ارتباط واقعه کربلا با ظهور حضرت قائم علیه السلام
- ۱۱۵ ----- عبادت به معنای تسلیم بودن در برابر تمام فرمان های الهی
- ۱۱۷ ----- جز کتاب خدا هیچ کتابی از خطا و اشتباه مصون نیست
- ۱۱۸ ----- پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام برترین خلایق

- ۱۱۸ دف زدن در مجلس امام زمان
- ۱۱۹ کف زدن در نیمه شعبان
- ۱۱۹ کف زدن در حسینیه ها
- ۱۱۹ کف زدن طلاب و علوم دینی
- ۱۲۰ غنا در هنگام خواندن اشعار مولودی
- ۱۲۲ بهترین اعمال نیمه شعبان
- ۱۲۲ نماز امام زمان به نیابت از شخص فوت شده
- ۱۲۲ ایستادن به هنگام شنیدن نام امام زمان
- ۱۲۳ عبارت «و عجل فرجهم» در پایان تشهد نماز
- ۱۲۳ انجام عبادات مستحبی به نیابت از امام زمان
- ۱۲۴ سندی دال بر حقانیت امامان شیعه
- ۱۲۵ حکم جهاد در زمان غیبت امام زمان
- ۱۲۵ تغییر قبله در زمان ظهور امام زمان
- ۱۲۵ دلیل وقوع حوادث و بلاهای سخت بعد از ظهور امام زمان
- ۱۲۶ انتقام از قاتلین حضرت زهرا علیها السلام
- ۱۲۷ بیانیه حضرت آیه الله العظمی روحانی
- ۱۳۱ آشنایی با آثار آیت الله العظمی روحانی
- ۱۳۱ آشنایی با آثار
- ۱۳۶ معرفی سایت های دفتر آیت الله العظمی روحانی
- ۱۳۶ معرفی سایت های دفتر حضرت آیت الله العظمی روحانی (مد ظله العالی)
- ۱۳۹ درباره مرکز

امام زمان علیه السلام از ولادت تا ظهور

مشخصات کتاب

سرشناسه: روحانی، سید محمد صادق، 1303 -

عنوان و نام پدیدآور: امام زمان علیه السلام از ولادت تا ظهور [کتاب] / در کلام حضرت آیت الله العظمی روحانی مدظله العالی.

مشخصات نشر: قم: مهر امیرالمومنین (ع)، 1390.

مشخصات ظاهری: 128 ص.

فروست: مجموعه پرسش ها و پاسخ های اعتقادی؛ 4.

شابک: 25000 ریال: 6-156-159-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا (چاپ دوم)

یادداشت: چاپ دوم.

یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.

موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، 255 ق -

موضوع: مهدویت

رده بندی کنگره: BP51/ر827 الف8 1391

رده بندی دیویی: 297/959

شماره کتابشناسی ملی: 2812697

ص: 1

اشاره

امام زمان عليه السلام از ولادت تا ظهور

در كلام حضرت آيت الله العظمى روحانى مدظله العالى

ص: 3

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 4

فهرست مطالب

تصویر

□

ص: 5

تصوير

□

ص: 7

تصوير

□

ص: 8

تصوير

□

ص: 9

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ أَبَدَ الْأَبَدِينَ.

* امروزه علوم در کنار رشد همه جانبه بشر به سوی تمدن و بالندگی فکری، در حال تکامل هستند. این مسأله، نه تنها مذهب را تحت الشعاع خویش قرار نداده بلکه موجب شده است تا نسل جوان، به دنبال روحیه کاوش گر و خداجوی خویش، بخواهند هر چه بیشتر پرسند و در سایه رسیدن به پاسخ سؤالات دینی خود، روح جستجوگر خود را سیراب کنند.

در عصر کنونی، کتاب های بسیاری در این مسیر نگاشته و به زیور طبع آراسته شده است، اما با توجه به اشتغالات فراوان، کمتر اتفاق می افتد مراجع معظم تقلید، قلم به دست گرفته و به جزئی ترین پرسش ها و ابهامات پاسخ دهند؛ مسأله پسندیده ای که از امتیازات مجموعه مجلدات پاسخ به استفتانات اخلاقی و اعتقادی حضرت آیت الله العظمی روحانی (دامت برکاته) به شمار می رود.

* معظم له در سال های اخیر، تمامی سؤالات شرعی و اعتقادی و

اخلاقی دریافتی را شخصاً بررسی و پاسخ داده اند که به تدریج در حال آماده سازی و تدوین جهت چاپ به زبان های مختلف می باشد. از این مجموعه پرسش و پاسخ ها، تاکنون هفت جلد استفتانات شرعی به زبان فارسی و سه جلد استفتانات شرعی و اعتقادی به زبان عربی منتشر شده است؛ که با توجه به کثرت استفتانات اعتقادی و اخلاقی، و تنوع موضوعی آنها، بر آن شدیم تا ضمن دسته بندی پرسش ها، جهت سهولت استفاده مخاطبین، به ویژه جوانان عزیز، آنها را در مجلدات جداگانه ای منتشر نماییم که تاکنون سه جلد آن تحت عناوین فضائل و مصائب حضرت زهرا علیها السلام، عاشورا و قیام امام حسین علیه السلام و راه سعادت به چاپ رسیده است و کتاب حاضر، چهارمین جلد آن می باشد.

* نظر به اینکه سؤالات از سوی اқشار مختلف و با بیان های متفاوت، مطرح شده است، نیاز به یکسان سازی و تغییر جمله بندی در آنها دیده می شد که این مهم، در ویرایش مجموعه لحاظ شده است.

* نکته قابل ذکر دیگر اینکه، از آنجا که بسیاری از پرسش و پاسخ ها به زبان عربی بوده است، دفتر استفتانات با کسب اجازه از معظم له اقدام به ترجمه آنها به فارسی نموده و منابع آیات و روایات شریفه را نیز به متن اضافه کرده است.

دفتر استفتانات

حضرت آیت الله العظمی روحانی (دام ظلّه العالی)

فصل اول: تولد، نام ها و القاب امام زمان (عج)

اشاره

ص: 13

اثبات تواتر اجمالی یا معنوی ولادت امام زمان علیه السلام

س 1: در کتب روایی ما شیعیان، روایات زیادی از اصحاب امام حسن عسکری علیه السلام نقل شده که از داستان ولادت امام زمان علیه السلام و حضور آن اصحاب در صحنه ولادت آن حضرت حکایت می کنند. روایات حکیمه خاتون و ابوالادیان بصری و غیره نمونه هایی از این روایات هستند. با توجه به اینکه بسیاری از این روایات از لحاظ صحت سندی دارای اسناد ضعیفی هستند (چون بعضی از راویان این احادیث یا مجهول و مهمل اند، یا متهم به ضعف و غلو و کذب شده اند) هم چنین بسیاری از این روایات از نظر دلالت متنی با همدیگر ضد و نقیض می باشند، روش برخورد علمای ما با این روایات چگونه است؟

بدون در نظر گرفتن روایات متعددی که از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و دیگر ائمه علیهم السلام نقل شده، آیا می توان تواتر اجمالی یا معنوی ولادت امام مهدی علیه السلام را از این روایات ضعیف الاسناد و ضد و نقیض اصحاب امام حسن عسکری علیه السلام ادعا کرد؟ و آیا تنها با استفاده از این روایات که وضع متنی و سندیشان قبلاً ذکر شده، تواتر اجمالی یا معنوی ولادت امام زمان علیه السلام ثابت می شود؟

ص: 15

اصل وجود امام مهدی (ارواح من سواه فداه) و اینکه ایشان زمین را پس از آنکه از ظلم و جور پر شده است، پر از قسط و عدل می نماید و اینکه آن آقا ذریه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است و بعد از یازده امام می آید؛ از مسلمات و قطعیات فریقین است، و روایات طرفین آن قدر زیاد است که جای هیچ حرفی باقی نیست. و روایاتی که دال است بر اینکه آن حضرت پسر امام عسکری علیه السلام است و بعد از شهادت امام عسکری علیه السلام امامت به ایشان منتقل می شود، متجاوز از حد تواتر است و جای بحث باقی نمی گذارد.

اعتقاد گروهی از اهل تسنن به میلاد حضرت مهدی علیه السلام

س2: گروهی از اهل تسنن به میلاد حضرت امام مهدی علیه السلام اعتقاد دارند.

آنها چگونه از موضوع ولادت حضرت آگاه شدند در صورتی که به دلیل ترس از بنی عباس این موضوع به صورت یک راز پنهان شده بود و حضرت امام حسن عسکری علیه السلام تنها نزدیکان مورد اطمینان خود را از آن آگاه ساخته بودند؟

میلاد حضرت امام زمان علیه السلام تنها در یک دوره خاص و آنهم از ترس آسیب رسیدن به حضرت توسط دشمنان مخفی نگاه داشته شده بود و لیکن بعد از شهادت پدر بزرگوارشان، حضرت امام حسن عسکری علیه السلام، خبر میلاد ایشان انتشار یافت، سفیران و کسانی که به دیدار ایشان مشرف شدند نیز دستوری

بر پنهان کاری و مخفی نمودن موضوع نداشتند، به همین دلیل خبر میلاد آن حضرت (ارواحنا فداه) در همه جا پیچید.

نقل هزاران روایت از طریق شیعه و سنی در مورد امام زمان علیه السلام

س3: گروهی به دلیل ضعیف دانستن برخی از روایات حضرت امام مهدی علیه السلام توسط ابن خلدون در مقدمه اش، آنها را مورد تردید قرار داده اند، پاسخ حضرت عالی در این باره چه می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در اسلام هیچ موضوع دینی وجود ندارد که مانند موضوع حضرت امام مهدی علیه السلام هزاران حدیث و روایت از طریق شیعه و سنی درباره آن نقل شده باشد، بنابراین ضعیف بودن برخی از آنها آسیبی به اصل موضوع نمی رساند، زیرا فراوانی احادیث ذکر شده، این مطلب را به یک موضوع متواتر غیر قابل تردید بدل کرده است.

دلیل اطلاق لقب قائم بر حضرت مهدی علیه السلام

س4: لقب «قائم» به چه دلیلی به حضرت امام زمان علیه السلام اطلاق شده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این نام گذاری برای حضرت مهدی علیه السلام از این فرموده رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم استخراج شده است که: «از اهل بیت من هستند دوازده بزرگ نجیب که (ملائکه) با آنها صحبت می کنند و آنها را

ص: 17

آموزش می دهند، آخرین ایشان قائم به حق (1) است که جهان را پس از این که از ستم انباشته شد، سراسر پر از عدل و داد خواهد نمود»
(2).

یکی از کنیه های حضرت علیه السلام همان کنیه رسول خدا صلی الله علیه و آله

س5: کنیه رایج و معروف حضرت امام مهدی علیه السلام (ابوصالح) می باشد ولی در حدیثی که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده، آمده است که اسم امام همان اسم رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و کنیه اش همان کنیه رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد، بدین معنا که کنیه ایشان (ابوالقاسم) است، کدام یک از این دو کنیه درست است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این مطلب که کنیه ایشان ابوالقاسم است به این معنا نیست که حضرت علیه السلام کنیه دیگری نداشته باشند، محدث نوری نیز ذکر می نماید که امام دو کنیه دارند؛ ابوالقاسم و ابوصالح.

حکمت عدم جواز تصریح اسم مبارک امام زمان علیه السلام

س6: حکمت عدم جواز تصریح اسم مبارک امام زمان علیه السلام چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

ص: 18

1- (1) . یعنی بر پا دارنده حق.

2- (2) . قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم : «مِنَ أَهْلِ بَيْتِي إِثْنِي عَشَرَ نَجِيًّا نُجَبَاءَ، مَحْدَثُونَ مَفْهُومُونَ، آخِرُهُمُ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ، يَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ جُورًا»؛ من لایحضره الفقیه، ج 4، ص 180؛ وسائل الشیعه، ج 11، ص 490 و ج 16، ص 244؛ شرح اصول کافی، مازندرانی، ج 7، ص 73.

در روایات متعدد از ذکر نام آن حضرت منع شده است و فقهای بزرگ آن را حمل بر تقیه در زمان های سابق نموده اند که آن حضرت متولد شده بود، و چون شیعه و سنی روایت کرده اند که آن حضرت خواهد آمد و اسم او موافق اسم پیامبر صلی الله علیه و آله است و آن حضرت را مخفی کرده بودند؛ جباره آن عصر در تفحص حال حضرت بر می آمدند؛ به همین دلیل منع شده بود که اسم آن حضرت برده شود.

روایاتی دال بر نبردن اسم آقا و مخاطب ایشان با القاب خاصه

س 7: روایاتی دلالت دارند بر این که اسم مبارک قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم را بر زبان نیاوریم، آیا این روایات شامل زمان ما نیز می شوند؟ و اگر نه، آیا اسم آقا را بردن بهتر است یا مخاطب ایشان با القاب خاصه ایشان؟

ج: باسمه جلت اسمائه

با دقت در آن روایات، به نظر من آن چه میرزای قمی در جامع الشتات فرموده صحیح است و نوشته اند که آن روایات مخصوص به زمان خاصی بوده است و فعلا در این زمان آن محذورها موجود نیست؛ ولی من خودم به واسطه آن که احتمال شمول زمان ما را دارد، مقیدم اسم نبرم.

ص: 19

س8: آیا می توان با استدلال قرآنی به کسانی که زنده بودن طولانی مدت حضرت امام زمان علیه السلام را انکار می کنند پاسخ گفت؟

ج: باسمه جلت اسمائه

با توجه به آیات مربوط به اصحاب کهف:

«وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَارْدَاوَا تِسْعاً» (1) و «وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ» (2)

می توان بر قدرت خداوند متعال در طولانی نمودن عمر و حفظ بدن های اصحاب کهف پس از سیصد و نه سال در غار استدلال نمود. (زیرا آنها توانستند یکدیگر را بشناسند و گذشت سال ها در آنها مشخص نبود تا آنجا که گمان بردند یک روز یا کمتر از آن در خواب بوده اند و بی گمان بدن هایشان به همان صورت اولیه

ص: 23

1- (1) . و سیصد سال در غارشان درنگ کردند و نه سال (نیز بر آن) افزودند؛ کهف: 25. [1]

2- (2) . و این چنین بیدارشان کردیم، تا میان خود از یکدیگر پرسش کنند. گوینده ای از آنان گفت: «چقدر مانده اید؟» گفتند: «روزی یا پاره ای از روز را مانده ایم»؛ کهف: 19. [2]

باقی مانده بود چون در غیر این صورت این حرف را نمی زدند)

هم چنین می توان اضافه نمود که طولانی نمودن عمر از زنده نمودن آسان تر می باشد، بنابراین هر کس بر اساس آیات فوق به زنده شدن اصحاب کهف ایمان داشته باشد لازم است قطعاً به امکان پذیر بودن طولانی شدن عمر حضرت امام مهدی علیه السلام نیز معتقد باشد.

دلیل عدم سالخوردگی حضرت علیه السلام در زمان غیبت

س9: به چه دلیل حضرت امام مهدی علیه السلام بعد از این مدت طولانی دچار سالخوردگی نمی شوند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در حالت طبیعی پس از سال خوردگی مرگ و فنا صورت می گیرد و یا حداقل سبب عدم توانایی شخص بر انجام مأموریت هایش به ویژه مأموریت های دشوار امام علیه السلام می شود، از این جهت است که حکمت الهی بر این قرار گرفت که ایشان جهت انجام مسئولیت هایشان به بهترین وجه، جوان باقی بمانند.

امکان همسر و فرزند داشتن حضرت مهدی علیه السلام

س10: در روایات اهل بیت علیهم السلام به نقل از پیامبر صلی الله علیه و آله از ازدواج نکردن نهی شده و ازدواج یکی از سنت های رسول خدا صلی الله علیه و آله به شمار آمده است؛ با در نظر داشتن این روایات، آیا امکان دارد که حضرت مهدی علیه السلام همسر و فرزند داشته باشد؟

ص:24

روایات دال بر اینکه حضرت مهدی علیه السلام همسر و فرزند دارد، سندشان سالم نیست، و به آنچه در برخی ادعیه و زیارت ها وارد شده، نمی توان استدلال کرد.

اما عموم آنچه دلالت بر استحباب ازدواج می کند و ازدواج را از سنت های اسلام می داند؛ از حکم اولیه ازدواج سخن می گوید و مانع از این نیست که ازدواج با حکم ثانوی گاه حرمت، گاه وجوب و گاه کراهت داشته باشد؛ و این امر، جزء مسائلی است که بستگی به احوال اشخاص و شرایط آنها دارد. از آنجا که ما از نظر علمی اطلاعی از شرایط حضرت مهدی علیه السلام نداریم، نمی توانیم یقین داشته باشیم که ازدواج درباره ایشان مستحب است.

ایراد روایت ازدواج حضرت علیه السلام یا یکی از دختران ابی شیب

س 11: در کتاب المصباح تألیف کفعمی مطالعه کردم که حضرت امام عصر با یکی از دختران ابی شیب ازدواج نموده است، دختران ابی شیب به چه کسانی اشاره دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

روایاتی که به ازدواج حضرت امام عصر علیه السلام و صاحب فرزند بودن ایشان اشاره دارد از نظر سند، خالی از اشکال نیست و آنچه در این باره در برخی از ادعیه آمده قابل استدلال نمی باشد، بنابراین، این ادعا که حضرت با یکی از دختران ابی شیب ازدواج کرده است بر عهده گوینده آن می باشد.

ایمان به زنده بودن حضرت مهدی علیه السلام

س12: آیا ایمان به اینکه امام مهدی علیه السلام 1177 سال پیش متولد شده و هنوز زنده است و زنده می ماند تا در آینده پس از هزاران سال ظهور کند؛ یکی از ضروریات ایمان به خدای متعال و پیامبران و کتاب های اوست؟ چرا قرآن کریم به صراحت به این مطلب اشاره نکرده و از مردم نخواستہ است به آن اعتقاد داشته باشند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

اصل قضیه مهدویت؛ به معنای اینکه مردی به نام «مهدی» هست که در آخرالزمان خروج می کند و زمین را پر از عدل و داد می کند چنانکه از ظلم و جور پر شده است؛ جزء قضایایی است که همه مسلمانان بر آن اتفاق نظر دارند؛ همان طور که علمای شیعه و سنی بدان معترف بوده اند، حتی برخی از ایشان مانند ابن حجر مکی به کفر منکر این قضیه تصریح کرده است.

ولادت امام علیه السلام و زنده بودن ایشان تا روز موعود؛ از جمله ضروریات مذهب است که بدون تردید درباره کسی که آن را انکار کند، حکم خروج از حریم تشیع داده می شود.

سؤال از علت ذکر نشدن نام ایشان علیه السلام در قرآن کریم هم درست نیست، مگر برای کسی که عقیده داشته باشد: «کتاب خدا برای ما کافی است» و بین سخن خداوند متعال و سخنان پیامبرش حضرت محمد صلی الله علیه و آله تفاوت قائل است؛ اما کسی که به سخن پیامبر صلی الله علیه و آله که خداوند درباره اش فرمود: «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ

ص:26

هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى» (1) ایمان دارد، و دیده است که پیامبر صلی الله علیه و آله در احادیث شریف فراوانی که کتب فریقین آن را روایت می کنند به این مطلب اشاره داشته اند، (آن هم در سطحی که قضیه امام مهدی علیه السلام از قضایای متواتره به شمار می آید و فقط کسی در آن شک می کند که خداوند مهر بر قلبش نهاده باشد)؛ چنین سؤالی نمی پرسد.

عظمت حضرت مهدی علیه السلام نزد ائمه علیهم السلام

س 13: عظمت حضرت علیه السلام نزد ائمه علیهم السلام و صالحین چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در این مجال اندک نمی توان درباره جایگاه حضرت (روحی و ارواح العالمین له الفداه) نزد ائمه طاهرین علیهم السلام سخن گفت، اما همین بس است که سخن جد بزرگوارشان امام صادق علیه السلام را درباره ایشان نقل کنیم تا جایگاه عظیم آن حضرت علیه السلام را بشناسیم. امام صادق علیه السلام فرموده اند: «اگر زمان او یعنی حضرت مهدی علیه السلام را درک می کردم تمام زندگی ام را به او خدمت می کردم». (2) اگر بدانیم که امام صادق علیه السلام کیست، و بدانیم که آرزوی او خدمت نوه اش حضرت مهدی علیه السلام بوده است، پی خواهیم برد که حضرت مهدی علیه السلام دارای چه جایگاهی هستند.

ص: 27

1- (1) -نجم: 3 و 4؛ و [1] هرگز از روی هوای نفس سخن نمی گوید، آنچه می گوید چیزی جز وحی که بر او نازل شده نیست.

2- (2) . غیبت نعمانی، ص 245؛ هَلْ وُلِدَ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: لَا وَ لَوْ أَدْرَكْتُهُ لَخَدَمْتُهُ أَيَّامَ حَيَاتِي.

س14: آیا روایات وارده درباره امام مهدی علیه السلام مختص به شیعه است یا به همه مسلمانان؟

عقیده اهل سنت درباره حضرت مهدی علیه السلام چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این روایات نه تنها از طریق شیعیان، بلکه از طریق اهل سنت نیز نقل شده، و از نظر ایشان حتی متعصبین آنها مانند ابن تیمیه صحیح و متواتر نیز هست؛ ابن تیمیه حرانی در کتاب خود به نام منهاج السنه، ج 8، ص 254، می گوید: «احادیثی که در زمینه خروج مهدی به آن استدلال می شود، احادیثی صحیح می باشند».

مفتی سابق عربستان سعودی در مقاله ای که در مجله الجامعه الاسلامیه، ش 3، ص 161 منتشر شده، گفته است: «مسأله مهدی روشن است، و احادیث درباره آن فراوان، بلکه متواتر و متعاضد می باشد، و همه اهل علم قائل به تواتر آن هستند و این تواتر، به دلیل کثرت طرق آن، و مخارج، راویان و الفاظ متفاوتی که دارد؛

ص:31

تواتری معنوی است». هم چنین با مشاهده سخنان علمای اهل سنت، می توان به عقیده آنها در این زمینه پی برد، و از میان آن سخنان، سخن حافظ ابی الحسن ابری کفایت می کند؛ او در تهذیب الکمال، ج 25، ص 149، از مزی روایت کرده است که: «و از رسول خدا صلی الله علیه و آله اخبار متواتر و فراوان است. یعنی درباره مهدی و اینکه او زمین را پر از عدل می کند، و اینکه عیسی بن مریم با او ظهور می کند و او را در کشتن دجال در کنار باب لد در سرزمین فلسطین یاری می دهد، و اینکه او به امامت نماز جماعت مردم می ایستد و عیسی علیه السلام پشت سر او نماز می خواند و...».

اسامی دوازده امام علیهم السلام در روایات

س 15: آیا درست است که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله گفتار آشکاری در بیان اسامی دوازده امام نیست؟ و امامت پیاپی آنان با تعیین پیامبر صلی الله علیه و آله نبوده، بلکه تعیین هر امام به عهده امام قبل از خود بوده است؟ آیا احادیث منسوب به پیامبر صلی الله علیه و آله که نام ائمه علیهم السلام در آن آمده معتبر است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

احادیث منقول از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در کتب شیعه و سنی، که آشکارا نام دوازده امام را ذکر کرده آنقدر فراوان و زیادند که نمی توان آن ها را شمارش و یا مقدارش را تعیین کرد. تا جایی که یکی از پژوهشگران بیش از هشتاد حدیث از پیامبر صلی الله علیه و آله که در این مورد در کتاب های شیعه و سنی نقل شده، گرد آورده و اعتراف کرده که تنها اندکی را نقل کرده است. یکی از آن ها

ص: 32

حدیثی است که در کتاب «کفایه الاثر» نوشته ابوالقاسم علی بن محمد رازی قمی از سهل بن سعد انصاری نقل شده است:

«از فاطمه دختر رسول خدا درباره امامان پرسیدم. وی فرمود:

ای علی، تو امامی و جانشین منی و تو بر مؤمنان از خودشان سزاوارتری، بعد از مرگت پسر حسن بر مؤمنان از خودشان سزاوارتر است، بعد از مرگ حسن پسر حسین بر مؤمنان از خودشان، پس از مرگ حسین پسرش علی بن حسین بر مؤمنان از خودشان سزاوارتر است.»

این روایت به طور آشکار نام دیگر امامان را تا حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف یاد می کند تا می گوید:

«ایشان رهبران به حق و زبان های راستی هستند که هر که یاری شان کند پیروز است و هر که رهایشان کند، خوار می شود.» (1) روایات با چنین مضامین فراوان بوده و در کتاب های شیعه و سنی نقل شده است.

ص: 33

1- (1). كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: يَا عَلِيُّ، أَنْتَ الْإِمَامُ وَالْخَلِيفَةُ بَعْدِي، وَأَنْتَ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، فَإِذَا مَضَتْ فَابْنُكَ الْحَسَنُ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، فَإِذَا مَضَى الْحَسَنُ فَابْنُكَ الْحُسَيْنُ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، فَإِذَا مَضَى الْحُسَيْنُ فَابْنُهُ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ... فَهُمْ أئِمَّةُ الْحَقِّ، وَالسَّنَةُ الصِّدْقِ، مَنْصُورٌ مَنْ نَصَرَهُمْ، وَمَخْذُولٌ مَنْ خَذَلَهُمْ؛ كَفَايَةُ الْأَثَرِ، ج 13 و [1] 14.

اعتقاد به غیبت حضرت مهدی علیه السلام از ضروریات دین

س16: آیا اعتقاد به غیبت حضرت مهدی علیه السلام از ضروریات دین است؟ یا از ضروریات مذهب یا هیچ کدام؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از ضروریات مذهب نیست و ظاهراً از ضروریات دین، بلکه ادیان آسمانی می باشد.

فلسفه وجود امام غائب علیه السلام

س17: فلسفه وجود امام غائب علیه السلام چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

فلسفه وجود آن حضرت به طور اختصار همان فلسفه لزوم وجود خورشید است که اگر خورشید روزی خاموش شود، عالم متلاشی می شود. بقای جمیع عوالم وابسته به وجود آن امام علیه السلام است، بسط کلام موکول به محل دیگر است.

سود و بهره وجود حضرت علیه السلام حتی در زمان غیبت

س18: حضرت امام عصر علیه السلام در حالت غیبت چه سود و بهره ای می رسانند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از حضرت امام رضا علیه السلام روایت شده است: «اگر زمین لحظه ای از وجود حضرت حجت خالی شود بی گمان زمین اهلش را در خود

ص:34

فرو خواهد برد». (1) روایاتی از این دست بسیار است و این روایت به صورت خلاصه بیان می‌دارد که وجود حضرتش علیه السلام سبب امنیت جهانیان از همه لحاظ می‌باشد.

دلیل طولانی شدن غیبت حضرت امام عصر علیه السلام

س 19: چرا غیبت حضرت امام عصر علیه السلام طولانی شده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

مدت زمان غیبت وابسته به تحقق و یا عدم تحقق عوامل ظهور می‌باشد و از آنجا که تمامی عوامل و اسباب تا کنون تحقق نیافته، غیبت طولانی شده و ظهور تا کنون میسر نشده است.

وظیفه حضرت علیه السلام در زمان غیبت

س 20: وظیفه حضرت امام زمان علیه السلام در زمان غیبت چه می‌باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

وظیفه حضرت امام زمان علیه السلام در زمان غیبت همان وظیفه پدران گرامی شان علیهم السلام در زمان حضورشان می‌باشد. ایشان تمامی نقش‌های امامت و خلافت الهی را بر عهده دارند مگر اموری مانند تبلیغ مستقیم که به دلیل موانع امکان پذیر نباشد.

ص: 35

1- (1). ورد عن الامام الرضا عليه السلام: «لو خَلَّتِ الْأَرْضُ طَرْفَهُ عَيْنٍ مِنْ حَجَّةٍ لَسَاخَتْ بِأَهْلِهَا»؛ عيون اخبار الرضا عليه السلام، ج 1، ص 272. [1]

وظیفه ما در زمان غیبت و عصر حاضر

س 21: در زمان غیبت، مخصوصاً در عصر حاضر وظیفه ما چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

عمل به وظایف شرعیه و انتظار فرج و توسل به آن حضرت. و واسطه نمودن آن بزرگوار برای همه امور دنیا و آخرت، چون واسطه فیض الهی آن بزرگوار است.

عدم تعارض حضرت علیه السلام با به کمال رسیدن بشریت

س 22: بسیاری از مؤمنان درباره چگونگی مرگ حضرت امام مهدی علیه السلام سؤال می نمایند، که اگر ایشان به شهادت می رسند به این معنا خواهد بود که دست یابی به کمال انسانی و رو نمودن به دین الهی که همان هدف والا از تلاش های امامان علیهم السلام و غیبت طولانی امام علیه السلام است، تحقق پیدا نخواهد کرد. نظر حضرت عالی در این باره چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

نویسنده الزام الناصب چنین نقل کرده است: «و چون هفتاد سال بگذرد، هنگام درگذشت حضرت علیه السلام فرا می رسد، زنی از قبیله بنی تمیم به نام سعیده که چون مردان ریش دارد، هنگامی که حضرت در حال عبور هستند سنگی را از بالای بام بر ایشان می اندازد و حضرت را به شهادت می رساند». شهادت حضرت تعارضی با به کمال رسیدن بشریت ندارد، زیرا معنای رسیدن به کمال، کمال جمعی است و نه کمال یافتن تک تک افراد به صورت جداگانه.

ص: 36

منظور از انتظار فرج

س 23: منظور از انتظار فرج چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

کسی که منتظر مهمان بزرگی باشد لابد تمام وسایل پذیرایی را فراهم نموده و کاری که موجب ناراحتی مهمان شود انجام نمی دهد. بنابر این کسی که انتظار فرج و ظهور امام علیه السلام را دارد قهراً باید به وظایف شرعی، خوب عمل کند؛ چون انتظار فرج افضل اعمال است.

آماده سازی خود برای ظهور حضرت علیه السلام

س 24: آیا آشنایی با احکام شرعی به وسیله توضیح المسائل ها و آشنایی حتی ساده با تفسیر قرآن کریم، گام مهمی جهت ایجاد و آماده سازی پایگاهی برای امام عصر علیه السلام و یاری ایشان و نیز آماده سازی خود جهت ظهور ایشان محسوب می شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آماده سازی جهت ظهور امام علیه السلام نیازمند این است که فرد خود را از لحاظ روحی، اخلاقی، رفتاری و فرهنگی آماده سازد. آموختن دستورات شرعی از طریق توضیح المسائل ها گر چه بسیار مهم است و لیکن کافی نمی باشد بلکه می بایست اجرا شده، جان ها از پلیدی ها پاک و با فضائل اخلاقی آراسته گردند و هم زمان، با شناخت عقائد و معارف راستین صیقل داده شوند.

ص: 37

سندی بر صحت انتظار شیعیان برای حضرت مهدی علیه السلام

س 25: خداوند در آیه 170 سوره نسا به مردم می فرماید: «ای مردم، پیامبری که انتظار او را داشتید حق را از طرف پروردگار آورده، به او ایمان بیاورید»؛ (1) اما در کجای قرآن گفته شده بعد از حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم، پیامبر یا امام یا شخص دیگری خواهد آمد و مردم موظف هستند انتظار آمدن او را داشته و از او پیروی کنند؟ شیعیان منتظر آمدن امام دوازدهم به نام حضرت مهدی علیه السلام فرزند امام حسن عسکری علیه السلام می باشند؛ آیا این انتظار را خداوند وعده داده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آیه صریح: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِي مِثْلَ النَّاسِ» (2) که دال بر دستوری است که روز غدیر پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم به آن عمل کردند و حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را به امامت منصوب نمودند. در این زمان هم که حضرت مهدی (ارواحنا فداه)، امام هستند و روایات بسیار زیادی از پیغمبر صلی الله علیه و آله و آئمه علیهم السلام بعد از ایشان وارد شده است که ایشان از طرف خدای تعالی منصوب به امامت هستند.

«وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً

ص: 38

1- (1). «يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ» .

2- (2) . مانده: 67؛ [1] ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کاملاً (به مردم) برسان! و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده ای! خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، نگاه می دارد.

وَنَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ» (1) طبق روایات ظهور این آیه فقط در زمان امام مهدی واقع می شود و تا به حال مصداقی پیدا نکرده است.

استفاده از تکنولوژی روز توسط حضرت مهدی علیه السلام

س26: اگر حضرت مهدی علیه السلام وجود دارد چرا از تکنولوژی های روز و شبکه های ماهواره ای و اینترنت برای ارتباط با مؤمنین، پاسخ به سؤال ها، توجیه و رهبری آنها در جهت آمادگی برای روز ظهور استفاده نمی کند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این سوال دو مطلب متناقض دارد؛ یکی اینکه از یک سو روز ظهوری را برای حضرت مهدی علیه السلام ضروری می داند و این فرض چنانچه روشن است، اقتضا می کند که ایشان غائب باشد تا ظهور کند، حال آنکه از سوی دیگر از امام می خواهد که از طریق شبکه های ماهواره ای و اینترنتی پاسخگوی سؤالات مؤمنین و راهنما و رهبر ایشان باشد، که این اقتضا می کند که ایشان ظاهر و شناخته شده باشد؛ حالا- چگونه می توان گفت چرا حضرت مهدی علیه السلام این نقش ها را که قهرا موجب ظهور است. در جهت آماده شدن برای روز ظهور ایفا نمی کند؟

نقش زنان در جنبش حضرت مهدی علیه السلام

س27: نقش زنان در قیام جنبش حضرت مهدی علیه السلام چیست؟ س27: نقش زنان در قیام جنبش حضرت مهدی علیه السلام چیست؟

ص:39

1- (1). قصص: 5؛ [1] ما می خواهیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم.

در میان مطالبی که در دست داریم، اشارات زیادی به جزییات نقش زنان در نهضت حضرت مهدی نشده است؛ اما برخی از روایات به این مطلب اشاره دارند که عده ای از زنان به یاری آن حضرت مشرف می شوند، و عده ای به مداوای مجروحان خواهند پرداخت، و شاید این دسته از روایات مفسر دسته اول باشد.

فصل چهارم: تفسیر برخی روایات

اشاره

ص: 41

منظور از «شریک القرآن» بودن امام زمان علیه السلام

س 28: در زیارت حضرت صاحب الامر علیه السلام که از شیخ مفید و سید بن طاووس (رحمهما الله) روایت شده، این عبارت را می خوانیم: «السلام عليك يا شريك القرآن»؛ (1) منظور از آن چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

منظور از عبارت مذکور اثبات شراکت حضرت مهدی علیه السلام با قرآن کریم در ویژگی های و آثار آن است، یعنی همان طور که یکی از ویژگی های قرآن مثلاً این است که کتاب هدایت است، حضرت مهدی علیه السلام نیز چنین است، و همان طور که قرآن تبیین کننده همه چیز است، حضرت مهدی علیه السلام نیز آشکارکننده همه چیز است؛ و... .

مورد بحث بودن روایت مجلسی (ره) از ثواب الاعمال

س 29: آیا این حدیث که درباره علامات ظهور موعود و آخرالزمان از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است درست می باشد؟

ص: 43

مرحوم علامه مجلسی در مجلد غیبت کتاب بحار الانوار، باب علامات ظهور موعود (جلد 13) روایت کرده که حضرت صادق علیه السلام از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرمودند:

«سَيَأْتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّتِي لَا يَبْقَى مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رَسْمُهُ وَلَا مِنَ الْإِسْلَامِ إِلَّا اسْمُهُ يَسْمُونَ بِهِ وَهُمْ أَبْعَدُ النَّاسِ مِنْهُ مَسَاجِدُهُمْ عَامِرَةٌ وَهِيَ خَرَابٌ مِنَ الْهُدَى فُقَهَاءُ ذَلِكَ الزَّمَانِ شَرُّ الْفُقَهَاءِ تَحْتَ ظِلِّ السَّمَاءِ مِنْهُمْ خَرَجَتِ الْفِتْنَةُ وَالْيَهُودُ تَعُودُ» یعنی زمانی برای امت من خواهد آمد که از قرآن جز رسمی و صورتی باقی نمی ماند و از اسلام جز اسمی نخواهد بود. افراد امت من به نام مسلمان معروف اند و بی نهایت از حقیقت اسلام دورند. مساجد مسلمین در آن زمان بسیار آباد و معمور است و لکن از حقیقت و هدایت خراب و خالی است، فقهای آن زمان بدترین فقها هستند که در زیر سایه آسمان پیدا شده اند. این فقها سبب بروز و ظهور فتنه و فساد می شوند ولی عاقبت آن فتنه و فساد گریبان گیر خود آنان خواهد شد و نتیجه آن فتنه و فساد به خود آنان بر خواهد گشت؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این روایت را مجلسی رحمه الله از ثواب الاعمال صدوق نقل کرده، و صدوق از پدرش از علی بن ابراهیم از ابراهیم بن هاشم از نوفلی از سکونی، از امام صادق علیه السلام نقل کرده است. روایت از نظر سند معتبر است، جای اشکال نیست، و از حیث دلالت و زمان آن مورد بحث است، چون علائم سه دسته است و علائم نزدیک ظهور پنج تا است که این علامت از آنها نیست.

منظور از فساد دریا در دعای عهد

س30: در دعای عهد این آیه از قرآن کریم آمده است: «ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ»^[1]؛ منظور از فساد در دریا چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

منظور از خشکی و دریا: معنای لغوی آنها است، و منظور از فساد: ویرانی و خرابی است به این ترتیب روشن می شود که منظور از آیه مبارکه تبیین این مطلب است که ویران شدن کره زمین، خشکی و دریا، به سبب تمرد مردم از حدود الهی است.

در برخی روایات شریفه نیز به این مطلب اشاره شده است که منظور از فساد (دریا)، نابودی آبزیان آن است و بر کسی پوشیده نیست که این تفسیر از آیه شریفه، تنها بیان یکی از مصادیق آن است و مانع از شمول سایر مصادیق آن نمی باشد.

حضرت مهدی علیه السلام خلیفه الهی در زمین

س31: گفته می شود که هیچ جا از وجود حضرت امام زمان علیه السلام خالی نیست و هر چیزی که خداوند متعال به ما عنایت می فرماید به واسطه حضرت حجه بن الحسن علیه السلام می باشد؛ این سخنان تا چه پایه درست است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

منظور از جمله نخست این است که حضرت علیه السلام به عنوان خلیفه الهی، سرپرستی تمامی مردم جهان را بر عهده دارند. از این گونه

ص:45

1- (1) - تباهی در خشکی و دریا به خاطر اعمال و دستاوردهای خودسرانه بشری ظاهر و غالب شده است؛ روم: 41. [1]

سخن ها به کنایه برای نشان دادن قدرت و سرپرستی کامل برای پادشاهان و حاکمان نیز استفاده می شود. البته باید توجه داشت که میان خلیفه الهی و یک خلیفه انسانی تفاوت بسیاری وجود دارد. جمله دوم نیز اشاره به این بخش از دعای عدیله دارد: «به یمن او روزی جهانیان داده می شود و به خاطر اوست که زمین و آسمان پا برجاست» (1)، بدین معنا که به برکت وجود ایشان است که جهانیان از نعمت های الهی بهره می برند؛ چه اگر حضرت حجه بن الحسن علیه السلام نبودند بر پایه بسیاری از روایات زمین اهلش را در خود فرو می بُرد.

حدیث رسول خدا صلی الله علیه و آله در مورد شناخت امام زمان علیه السلام

س32: در حدیثی از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آمده است: «هر کس بمیرد درحالی که امام زمان خود را نشناخته باشد به مرگ جاهلیت مرده است» (2). حال که امام مهدی علیه السلام آخرین اوصیاست چه کسی پس از ایشان وصی می باشد که اگر کسی او را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از معتقدات شیعه عقیده رجعت می باشد و آن به این معناست که برخی و یا تمامی امامان علیهم السلام و گروه زیادی از مردگان به زندگی این دنیا باز می گردند. رجعت پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام و

ص:46

1- (1) . و یَمِئِنَهُ زُرْقَ الْوَرَى، و بوجوده تُبَّتِ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءُ؛ مفاتیح الجنان، دعای عدیله. [1]
2- (2) . قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : «من مات و لم یعرف إمام زمانه مات میتة جاهلیة؛ کمال الدین، ص 409؛ کفایه الأثر، خزار قمی، ص 296؛ [2] وسائل الشیعه، ج 6، ص 246.

پیش از شهادت حضرتش آغاز می شود و روایات اشاره دارد که رجعت با بازگشت حضرت امام حسین علیه السلام آغاز می گردد، پس از او یک یک امامان علیهم السلام دیگر باز می گردند و دوره رجعت مدتی طولانی ادامه پیدا می کند.

در یک روایت قابل اعتماد از امام صادق علیه السلام آمده است:

«حسین علیه السلام پیش می آید و قائم علیه السلام انگشتی خود را به او تحویل می دهد، و این حسین علیه السلام است که عهده دار غسل دادن و تکفین و آداب خاک سپاری او می گردد» (1).

چگونگی اعمال ولایت تکوینی امامان علیهم السلام

س33: نظر حضرت عالی در مورد ولایت تکوینی امامان علیهم السلام چیست؟ اگر ثابت شده باشد که آنان ولایت تکوینی دارند، آیا این بدان معناست که حضرت امام مهدی علیه السلام امور ظاهری جهان خارجی را بدون استقلال از حضرت باری تعالی در اختیار دارند؟

یا اینکه ایشان تنها از ظواهر خبر دارد ولی از توانایی دخل و تصرف در آنها برخوردار نیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در اینکه چهارده معصوم علیهم السلام و از جمله آنان امام صاحب الزمان (ارواحنا فداه) صاحب ولایت تکوینی هستند، تردیدی وجود

ص: 47

1- (1). عن الأمام الصادق علیه السلام: «و یقبل الحسین علیه السلام فیدفع إلیه القائم علیه السلام الخاتم، فیکون الحسین علیه السلام هو الذی یلی غسله و کفنه و حنوطه و یواریه فی حفرته»؛ بحار الانوار، ج 53، ص 103. [1]

ندارد اما تنها خداوند متعال و حضرتش از چگونگی اجرا و اعمال ولایت شان آگاهی دارند.

روایاتی در مورد رجعت ائمه علیهم السلام در زمان ظهور

س34: آیا روایاتی در دست داریم که رجعت امام حسین علیه السلام و پس از او رجعت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت امیر مؤمنان علیه السلام را بیان کند؟ این روایات تا چه اندازه صحیح هستند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

علامه مجلسی می فرماید: «مؤمن چگونه می تواند به حقیقت امامان علیهم السلام در موضوعی تردید نماید که از آنها در نزدیک به صد حدیث معتبر توسط چهل و چند تن از علمای اعلام و ثقه های عظام در بیش از پنجاه نوشته به تواتر نقل شده است... اگر این موضوع را متواتر ندانیم پس در چه موضوعی از موضوعاتی که شیعه تاکنون روایت کرده است می توانیم ادعای تواتر نماییم». (1) به هر صورت در بسیاری از روایات آمده است که حضرت امام مهدی علیه السلام از دنیا نمی رود مگر اینکه حضرت امام حسین علیه السلام به این دنیا باز گردند و حضرت مهدی علیه السلام حکومت و رهبری را به ایشان تسلیم نماید. در بسیاری از روایات و زیارت نامه های روایت شده، به بازگشت باقی امامان علیهم السلام نیز اشاره شده است.

ص: 48

جایز نبودن تعیین وقت ظهور برای حضرت مهدی علیه السلام

س35: آیا این روایت صحیح است: «كَذَبَ الْوَقَّاتُونَ» (1) و تعیین وقت ظهور برای حضرت جایز نیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

چون وقت ظهور بیان نشده، هرکس تعیین کند دروغ گفته است و حدیث قطع نظر از سند، مطابق قواعد هم می باشد.

پنج نشانه یقینی ظهور

س36: از میان نشانه های ظهور کدام یک یقیناً رخ می دهند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از روایاتی که درباره نشانه های ظهور هستند چنین بر می آید که برخی از این نشانه ها حتماً رخ می دهند و برخی غیر حتمی هستند، برخی از آنها در زمان غیبت اتفاق می افتند و برخی دیگر نزدیک و یا هم زمان با ظهور رخ خواهند داد که این بخش اخیر از نشانه ها بسیار محدود می باشند.

ص: 51

1- (1). کافی، ج 1، ص 368.

این نشانه ها پنج مورد هستند و عبارت اند از: یمانی، سفیانی، بانگ بلند، کشته شدن نفس زکیه و خسف بیداء. (1)

عدم تحقق هیچ یک از نشانه های پنجگانه ظهور

س37: آیا هیچ یک از نشانه های حتمی ظهور تا کنون تحقق یافته است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

تاکنون هیچ یک از نشانه های قطعی پنج گانه محقق نشده است.

علائم ظهور امام زمان علیه السلام

س38: علائم ظهور امام زمان علیه السلام را برای اینجانب تشریح نمایید.

ج: باسمه جلت اسمائه

علائم ظهور زیاد است که از جمله آنها می توان به این موارد اشاره کرد: خروج سفیانی، قتل حسنی، کسوف شمس در نیمه ماه رمضان، خسوف ماه بر خلاف عادت طبیعی در آخر آن، قتل نفس زکیه و هفتاد نفر از مردان صالح، خراب کردن دیوار مسجد کوفه، خروج یمانی، ظهور مغربی در مصر، طلوع ستاره ای که روشنی آن، مانند روشنی ماه است و...؛ که در کتب حدیث ذکر شده است.

ص:52

1- (1) . کلمه «خسف بیداء» یعنی فرورفتن در بیابان که منظور فرورفتن سربازان سفیانی در سرزمین بیداء که اسم خاص بیابانی اطراف مکه است، می باشد. در این واقعه، بیابان های اطراف مکه، لشکر سفیانی را البته به جز تعداد انگشت شماری می بلعد که یکی از علایم حتمی ظهور امام زمان علیه السلام می باشد.

س 39: هنگام ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام چه وقت می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

درباره زمان ظهور حضرت امام مهدی علیه السلام باید بگوییم که از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در این باره روایت شده است:

«پیش بینی کنندگان زمان ظهور دروغگو می باشند» (1). هم چنین فضیل از امام باقر علیه السلام پرسید: آیا زمان این موضوع مشخص است؟ حضرت علیه السلام فرمودند: «تعیین کنندگان زمان آن دروغگو هستند، تعیین کنندگان زمان آن دروغگو هستند، نه پیش از این و نه پس از این زمانی برای آن مشخص نکرده ایم» (3) و نیز فرمودند: «تعیین کنندگان زمان آن دروغگو هستند، و عجله کنندگان از بین می روند و تنها تسلیم شدگان نجات می یابند» (4). منظور از عدم تعیین کردن زمان، مشخص نبودن سال ظهور می باشد وگرنه روایات بسیاری درباره نشانه های

ص: 53

-
- 1- (1). عن النبی صلی الله علیه و آله و سلم: «وَيَكْذِبُ فِيهِ الْوَقَاتُونَ»؛ بحار الانوار، ج 51، ص 151؛ اکمال الدین، ج 2، ص 378.
- 2- (2). فقال الباقر علیه السلام: «كذب الوقاتون، كذب الوقاتون، كذب الوقاتون»؛ الغيبة، طوسی، ص 263؛ اصول کافی، ج 1، ص 368؛ [1] بحار الانوار، ج 53، ص 102.
- 3- (3). عن الإمام الصادق علیه السلام: «كذب الموقتون، ما وقتنا فيما مضى، ولا نُوقَّتُ فيما يستقبل».
- 4- (4). قال الإمام الصادق علیه السلام: «كذب الوقاتون، و هلك المستعجلون، و نجا المسلمون»؛ بحار الانوار، ج 52، ص 103.

ظهور در دست است که ظهور را هم زمان با رخ دادن این نشانه ها می داند.

مسئول حکومت های گمراه پیش از ظهور

س 40: برخی روایات بیان می دارد که هر حکومتی پیش از قیام حضرت امام عصر علیه السلام، حکومت گمراهی می باشد و رئیس آن طاغوتی است که با کنار نهادن خداوند متعال پرستیده می شود، نظر حضرت عالی درباره این روایات چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

همان طور که در کتاب فقه الصادق (1) بیان نمودیم دلایل قطعی بر لزوم تشکیل حکومت اسلامی در زمان غیبت تأکید دارند، بنابراین هر روایتی حتی اگر دارای سند معتبری هم باشد باید به گونه ای تفسیر شود که با این مسأله قطعی تضادی نداشته باشد و بر این اساس از روایات مذکور این گونه برداشت می شود که منظور از حکومت های گمراهی، حکومت هایی هستند که مردم را به سمت مسیرهایی غیر از مسیر اهل بیت علیهم السلام دعوت می کنند و به همین دلیل است که مسئول این حکومت، طاغوتی است که با کنار نهادن خدا عبادت می شود.

ص: 54

1- (1). فقه الصادق علیه السلام، ج 16، ص 169.

س 41: نشانه های ظهور حضرت امام عصر علیه السلام کدام هستند و آیا برخی از آنها تحقق یافته است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

نشانه های ظهور حضرت علیه السلام چند گونه هستند: برخی نشانه ها کلی اند مانند: فراگیر شدن فساد، برخی از آنها نشانه هایی هستند که در سالیان نزدیک به ظهور رخ می دهند مانند: آتشی که در آسمان پدیدار می شود.

نشانه هایی نیز در همان سال ظهور و یا سال پیش از آن روی می دهد و این نشانه ها بر دو گونه هستند: نشانه های غیر قطعی مانند: خروج هاشمی، خورشید گرفتگی در میانه ماه قمری و ماه گرفتگی در آخر ماه، و نشانه های قطعی که حضرت امام صادق علیه السلام درباره آن فرموده اند: «پیش از قیام قائم پنج نشانه حتمی رخ خواهد داد: یمانی، سفیانی، بانگ بلند (صیحه)، کشته شدن نفس زکیه و خسف بیداء» (1).

نشانه های ظهور یک موضوع قابل درک برای عموم

س 42: آیا آشنایی با نشانه های ظهور امام عصر علیه السلام یک موضوع اجتهادی و ویژه علما می باشد یا اینکه یک موضوع عام است و فرقی میان عوام و علما در آن نمی باشد؟

ص: 55

1- (1). قبل قیام القائم خمس علاماتٍ محتماتٍ: الیمانی، و السّفیانی، و الصّیحه، و قتل النّفس الزّکیه، و الخسفُ بالبیداء؛ بحار الانوار، ج 52، ص 204. [1]

برای درک نشانه های ظهور مولایمان حضرت امام مهدی علیه السلام، که در کتاب های حدیث آمده است، نیازی به اجتهاد نمی باشد.

کشتار مردم عراق یکی از نشانه های ظهور

س 43: روایتی درباره علائم ظهور در آخرالزمان موجود است که از کشتاری در عراق خبر می دهد. آیا آنچه اکنون در عراق شاهد آن هستیم منظور این روایت می باشد؟

روایاتی که درباره ظهور حضرتش علیه السلام به دست ما رسیده است نشانه های بسیاری را ذکر می نمایند و این نشانه ها به سه بخش تقسیم می شوند: نشانه های کلی، نشانه هایی که در نزدیکی زمان ظهور حضرت علیه السلام رخ می دهند و نشانه هایی که در همان سال ظهور امام مهدی علیه السلام اتفاق می افتند که خود بر دو بخش است: نشانه های غیر قطعی و نشانه های قطعی که حتماً رخ خواهند داد. از جمله نشانه هایی که پیش از قیام حضرتش اتفاق خواهند افتاد، ترس و کشتار وحشتناکی است که اهل عراق را دربر می گیرد ولی مشخص نیست که این نشانه ها از نظر زمانی چه مدت پیش از ظهور رخ خواهند داد.

حوادث عراق جزء مقدمات ظهور

س 44: آیا حوادث عراق نشانه مقدمات ظهور حضرت مهدی علیه السلام است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بله، از جمله نشانه های ظهور، وقوع برخی حوادث در سرزمین عراق است، اما اینکه آیا آنها همین حوادث معاصر است یا حوادثی که در آینده روی می دهد؟ تنها خداوند متعال از آن آگاه است.

انقلاب در مصر از نشانه های ظهور امام زمان؟

س45: از نشانه های ظهور امام زمان انقلابی در مصر است و پس از آن، دنیا به دست مسلمانان خواهد افتاد آیا تحولات دنیای عرب از نشانه های ظهور است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی آنچه در دنیای عرب می گذرد به حسب بعضی روایات از نشانه های ظهور است ولی بر حسب روایات علائم ظهور سه دسته اند: یک دسته فاصله بین آنها و ظهور زیاد است، دسته دوم به آن طولانی نیست ولی باز فاصله چند سالی هست، دسته سوم علائمی است که در همان سال ظهور محقق می شود و آنها پنج حادثه است که آنچه در ممالک می گذرد از آن پنج امر به شمار نمی رود.

چگونگی تحقق بداء در جزئیات و یا کلیات نشانه های ظهور

س46: آیا ممکن است که بداء (1) در جزئیات نشانه های ظهور و نه در

ص: 57

1- (1) . بداء عبارت است از تغییر در قضا و قدر غیر حتمی.

کلیت آن، تحقق یابد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از دلایلی که قطعی بودن برخی از نشانه ها را ثابت می نماید چنین برداشت می شود که بداء در اصل نشانه ها راه ندارد ولی در مورد عدم رخ دادن بداء در جزئیات این نشانه ها در صورتی که به اصل آنها خللی وارد ننماید، دلیلی در دست نیست.

منظور از صیحه یا بانگ بلند هنگام ظهور امام عصر علیه السلام

س47: منظور از «صیحه» یا بانگ بلند در هنگام ظهور حضرت امام عصر علیه السلام چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

تمامی روایات «صیحه» یا بانگ آسمانی را یکی از نشانه های حتمی ظهور می دانند و منظور از آن، صدایی آسمانی است که همه مردم آن را خواهند شنید، در برخی از روایات آمده است که جبرئیل این ندا را سر خواهد داد و در روایاتی نیز آمده است که عبارت «همانا که حق در علی علیه السلام و شیعانش می باشد» (1) را فریاد خواهد زد.

روایت صحیح در مورد بانگ آسمانی در زمان ظهور امام عصر علیه السلام

س48: در برخی از روایات آمده است که بانگ آسمانی عبارت از دو فریاد خواهد بود؛ یکی فریاد جبرئیل و دیگری فریاد ابلیس که

ص: 58

1- (1). ألا إن الحق فی علی و شیعته؛ بحار الانوار، ج 52، ص 289. [1]

ندا می دهد: «همانا که عثمان و پیروان او بر حق اند». (1) درستی این روایت تا چه میزان می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این روایت بر اساس برخی از مبانی رجالی که مورد اعتماد ما است، صحیح و معتبر محسوب می شود.

تفاوت دجال با سفیانی

س 49: دجال چه تفاوتی با سفیانی دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آن گونه که از روایات برمی آید دجال مرد تک چشمی است که مقداری جادو و شعبده می داند و به همین خاطر مردم را به این گمان می اندازد که قدرت خارق العاده ای در اختیار دارد و تا آنجا پیش می رود که ادعای نبوت و سپس خداوندی می نماید، وی در آخر به دستور امام مهدی علیه السلام و توسط حضرت عیسی علیه السلام کشته می شود. این در حالی است که سفیانی از نسل بنی امیه بوده، بسیار خونریز می باشد، مردم را هم چون حشرات می کشد، از زنان مسلمان با تمام وقاحت و پرده دری هتک حرمت می نماید، همه حرام ها را حلال می سازد و هر جنایتی را مرتکب می شود.

روایات بسیاری از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و امامان علیهم السلام درباره دست اندازی او بر خاورمیانه مانند: سوریه، عراق، مدینه منوره و مناطق اطراف آنها به ما رسیده است.

ص: 59

اعور دجال و احادیث مربوط به آن

س50: نظر حضرت عالی درباره دجال اعور چیست؟ آیا او یک واقعیت ثابت شده است؟ و اگر هست ویژگی هایش چه می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

احادیثی که در مورد دجال به دست ما رسیده با وجود برخورداری از کثرت، آشفته و گوناگون می باشد. آنچه می توان به یقین گفت این است که دجال شخصی است که یک چشم خود را از دست داده است، مقداری جادو و چشم بندی می داند و به همین دلیل گفته شده است که او ابتدا ادعای پیامبری می نماید و سپس خود را خدا می خواند، او در فلسطین به دستور حضرت امام مهدی علیه السلام و توسط حضرت عیسی علیه السلام کشته می شود و مردم از فتنه و شرش آسوده می گردند.

چگونگی شناسایی صاحب نفس زکیه

س51: چگونه می توانیم صاحب نفس زکیه را شناسایی نماییم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از نشانه های قطعی ظهور، سر بردن نفس زکیه در مسجدالحرام و میان رکن و مقام می باشد. ایشان از نسل رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می باشند اما در اینکه حسنی و یا حسینی است اختلاف نظر وجود دارد، از آنجا که در روایات از او به عنوان پسر نام برده می شود معلوم است که بسیار جوان است. روایات بیان می کنند که حضرت امام مهدی علیه السلام او را برای یاری خواستن از مردم مکه

ص:60

به آنجا می فرستد اما او را در میان رکن و مقام گردن می زنند که در این هنگام غضب الهی آنان را در برمی گیرد و پانزده روز پس از سر بردن وی حضرت مهدی علیه السلام قیام می نماید.

ویژگی های پرچم یمانی

س52: ویژگی های پرچم یمانی چیست؟ آیا جناب یمانی از اهالی یمن است و دلیل ما بر آن چیست؟ زیرا برخی عقیده دارند که منظور از یمانی خواندنش اشاره به یمن و برکت به معنای لغوی آن دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آنچه در روایات آمده است بیان می دارد که آن پرچم حق است و از میان پرچم های سه گانه از همه هدایت بخش تر می باشد زیرا شما را به سمت صاحبان فرا می خواند، هم چنین روایت شده که او از سمت یمن قیام می کند (1) و البته این بدان معنا نیست که حتماً از اهالی یمن باشد، بنابراین این موضوع که معنای یمانی از یمن و برکت به معنای لغوی گرفته شده است اشکال پیدا می کند.

حجیت دستورات یمانی ناشی از فرمان معصوم علیه السلام

س53: آیا یمانی یک مجتهد می باشد به این صورت که بعد از آشکار شدن او سخش برای مردم حجت خواهد بود؟ به طور مثال اگر مردم را به تشکیل سپاهی جهت پیکار با سفیانی فرا خواند، آیا علما و عوام مردم مجاز هستند دعوتش را نادیده بگیرند؟

ص:61

حجت داشتن سخنان و دستورات یمانی از فرمان معصوم علیه السلام ناشی می شود که مردم را به فرمان برداری و اطاعت از امر وی فرمان داده است و از این جمله است فرموده حضرت امام باقر علیه السلام: «در میان پرچم ها هیچ پرچمی هدایت کننده تر از پرچم یمانی نمی باشد، آن پرچم هدایت است زیرا او شما را به سوی صاحبان فرا می خواند... و چون یمانی خروج کرد به سوی او شتاب کن، زیرا پرچم او در حقیقت پرچم هدایت است، و هیچ مسلمانی حق سرپیچی از او را ندارد و هر کس که چنین کند از اهل دوزخ خواهد بود، زیرا او به سوی حق و راه مستقیم دعوت می نماید» (1).

وظیفه مجتهد و مرجع در صورت یافتن پرچم یمانی

س 54: آیا مرجع و مجتهد مکلف به جستجوی پرچم یمانی می باشد؟ و در صورت پیدا کردن و یافتن آیا بر او واجب است که در امور به او رجوع نماید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در این که وظیفه مرجع مانند تمامی مکلفین این است که پرچم

ص: 62

1- (1). قال الإمام الباقر عليه السلام: «وليس في الرايات أهدى من راية اليماني، هي راية هدى؛ لأنه يدعوكم إلى صاحبكم... وإذا خرج اليماني فانهض إليه، فإن رايته راية هدى، ولا يحلّ لمسلم أن يلتوي عليه، فمن فعل ذلك فهو من أهل النار؛ لأنه يدعو إلى الحقّ و إلى طريق مستقيم»؛ الغيبة، نعماني، ص 255، باب 14، ذیل حدیث 13. [1]

یمانی را جستجو نماید تردیدی وجود ندارد و در صورت یافتن آن، بر او واجب است که بدون چون و چرا به آن رجوع نماید.

مطابقت روایت یمانی با شخص خاص

س: 55: اسم بعضی اشخاص را به عنوان سید یمانی و... به عناوین تطبیق می دهند؛ آیا می توان چنین کرد و روایات یمانی را با شخص خاصی مطابقت داد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

روایات صریحاً بیان می دارد که یمانی از سرزمین یمن و در همان سال خروج سفیانی و هاشمی خروج می نماید و هنگام خروجش از سرزمین یاد شده و خروج هاشمی و سفیانی، هویتش مشخص می گردد.

عوامل عدم ظهور حضرت

س: 56: برخی می گویند که امام علیه السلام جز با کامل شدن عدد یارانشان ظهور نمی فرمایند و این به معنای این است که در میان شیعیان کنونی، شیعه واقعی که آماده یاری حضرت علیه السلام باشد وجود ندارد. نظر حضرت عالی درباره این سخن چه می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

وجود داشتن یا نداشتن یاران، تنها علت ظهور و یا غیبت حضرت علیه السلام نمی باشد زیرا نه وجود یاران علت تامه ظهور است و نه عدم شان دلیل غیبت ایشان؛ بلکه غیبت و ظهور ایشان

ص: 63

وابسته به عوامل دیگری است که برخی به ایشان بستگی دارد و برخی به دیگران.

پرشدن جهان از ظلم و ظهور نکردن حضرت مهدی علیه السلام

س:57 اگر مهدی غائب علیه السلام وجود دارد، چرا ظهور نمی کند؟ در حالی که دنیا از ظلم و ستم پر شده و مسلمانان به دست ستمگران دریده می شوند و مستبدان و ظالمان در حال نسل کشی هستند؟

ج:باسمه جلت اسمائه

اول: ما شیعیان امامیه اعتقاد داریم که ظهور حضرت مهدی علیه السلام به دست او نیست، بلکه به دست خداوند است و اعتقادمان پیوسته این است که خداوند چیزی جز اصلاح را انتخاب نمی کند؛ این بدان معناست که مصلحت ظهور آن حضرت هنوز فرا نرسیده است.

دوم: احادیث شریف، اگرچه ظهور ایشان را منوط به انتشار ظلم و ستم در جهان دانسته است، اما (ظلم) از امور نسبی است که شدت و ضعف آن متفاوت است، و بالاتر از هر مرتبه ای، مرتبه دیگری وجود دارد؛ این بدان معناست که در انتظارِ نهایت و غایت ظلم حاکم بر جهان هستیم که در پی آن، جهان به ظهور قائم اهل بیت علیهم السلام شرافت پیدا می کند تا آن حضرت جهان را از همه مظاهر ظلم و ستم رهایی بخشد.

ص:64

فصل ششم: پس از ظهور

اشاره

ص: 65

چگونگی تشخیص امام عصر علیه السلام در زمان ظهورش

س 58: هنگام قیام حضرت امام عصر علیه السلام چگونه می توانیم تشخیص بدهیم که ایشان خود حضرت امام مهدی علیه السلام هستند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

حضرت امام مهدی علیه السلام از طریق نشانه های تکوینی که هم زمان با ظهور ایشان رخ خواهد داد و کسی غیر از حضرتش توانایی تحقق آنها را ندارد، هم چون بانگ آسمانی و خسف بیداء، شناخته خواهد شد. علاوه بر این هنگام ظهور حضرت، عیسی علیه السلام از آسمان به زمین می آید و پشت سر حضرت نماز می گزارد که مسیحیان پس از دیدن این کار حضرت مسیح علیه السلام به دین اسلام می گروند، پس از آن یهودیان گرد حضرت امام مهدی علیه السلام را می گیرند و حضرت، الواح تورات را که در کوهی مدفون است برای ایشان آشکار می سازد و آنها پس از دیدن علائم و اوصاف حضرت در آن، همگی به دین اسلام ایمان می آورند.

ص: 67

نماز گزاردن حضرت عیسیٰ علیه السلام پشت سر حضرت مهدی علیه السلام

س 59: آیا علمای شیعه معتقدند که امامانشان از پیامبران برترند؟ و آیا درست است که حضرت عیسیای پیامبر پشت سر حضرت مهدی نماز می گزارد (و به او اقتدا می کند)؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در کتاب «الهدایه» (1) از شیخ صدوق آمده است:

«لازم است این گونه عقیده داشته باشیم که سران پیامبران پنج نفرند و اینان صاحبان شریعت (و دین) بودند و محمد صلی الله علیه و آله برتر و افضل از ایشان است». مانند این مطلب در «بحار الانوار»، «الاعتقادات» (2)، «الفقیه» (3) و «الامالی» (4) و همانند آن در «العلل» (5)، «کمال الدین» (6) و کتب دیگر نیز آمده است.

در کتاب «الهدایه» چنین می خوانیم: «لازم است چنین باور داشته باشیم که خداوند برتر از محمد صلی الله علیه و آله و امامان پس از او علیهم السلام خلقی را نیافریده، ایشان محبوب ترین و گرامی ترین خلائق نزد پروردگارد و پیش از همه خلائق به خداوندی خدا اقرار کرده اند.

ص: 68

- 1- (1) . الهدایه، شیخ صدوق.
- 2- (2) . بحار الانوار، ج 16، ص 372.
- 3- (3) . الفقیه، ج 1، ص 132، ح 6.
- 4- (4) . العلل، ج 1، ص 5.
- 5- (5) . الامالی، ص 518، مجلس 93.
- 6- (6) . کمال الدین، ج 1، ص 254، ح 4.

خداوند متعال در عالم «ذر» (1) پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله را برای پیامبران دیگر مبعوث کرد. هم چنین لازم است که باور داشته باشیم خداوند تمامی آفریده ها را برای محمد صلی الله علیه و آله و اهل بیتش علیهم السلام خلق کرده و اگر وجود ایشان نبود آسمان ها و زمین را نمی آفرید، بهشت و جهنم را نمی آفرید، آدم و حوا را نمی آفرید، فرشتگان را نمی آفرید، و هیچ چیز دیگر را هم نمی آفرید».

در متون اسلامی روایات بسیار زیادی در مورد این مطالب، نقل شده که می توانید به «بحار الانوار» (2)، «الاعتقادات» (3)، «العلل» (4) و «العیون» (5) و با کمی تفاوت به «کمال الدین» (6)، «کفایه الاثر» (7)، «المسائل السرویه» و دیگر کتب مراجعه کنید.

درباره نماز حضرت عیسی پیامبر پشت سر حضرت مهدی علیه السلام

ص: 69

1- (1) . عالم ذر به عالمی گفته می شود که آدمی هنوز به دنیا نیامده و در صلب نژاد آباء و اجدادی خود است و ذر یعنی ذره که وجود آدمی ذره ای بوده، که شاید مقصود همان ژن ها باشد که در تیره هر کس نقل و انتقال می یابد. بالاخره این یک استعاره است و منظور آن است که نطفه های مادی (جسمی) و معنوی (روحی) هنوز منعقد نشده که خداوند اقرار فطری می گیرد: «الست بربکم؟ قالوا بلی» آیا من خدای شما نیستم؟ بشر می گوید آری (به زبان فطرت) و بعد از به دنیا آمدن است که کشش های درونی و برونی او را از خدا جدا می کنند وگرنه ذات خداشناسی در وجود ما به ودیعه گذارده شده است.

2- (2) . بحار الانوار، ج 16، ص 373.

3- (3) . الاعتقادات، ص 193.

4- (4) . العلل، ج 1، ص 5.

5- (5) . العیون، ج 1، ص 205، ضمن ح 22.

6- (6) . کمال الدین، ج 1، ص 254، ضمن ح 4.

7- (7) . کفایه الاثر، ج 72، ص 158.

باید گفت که در کتاب «الهدایه» شیخ صدوق چنین می خوانیم:

«واجب است چنین باور داشته باشیم که حجت خدا در زمین و خلیفه او بر بندگانش در زمان ما، حضرت قائم المنتظر بن الحسن بن علی علیهم السلام است...» تا به این جا می رسد و می گوید: «او مهدی است که پیامبر صلی الله علیه و آله درباره او خبر داده هنگامی که (از پرده غیبت بیرون می آید) قیام می کند، عیسای پیامبر نیز می آید و پشت سر او (به او اقتدا می کند و) نماز می گزارد. تا پایان مطلب. (1) در مورد این مطلب به طور متواتر در کتاب های روایت شیعه و سنی، نقل روایت شده است. مثلاً از منابع شیعه در کتاب «الغیبه» تألیف نعمانی (2) از سلیم بن قیس از شیخ، که از نسل یکی از حواریون عیسی است در این باره روایتی نقل شده است و هم چنین در «الاعتقادات» (3)، «کمال الدین» (4) و باز در کتاب «الغیبه طوسی»، «کفایه الاثر» و کتاب های دیگر نیز احادیث مشابهی وجود دارد.

از منابع اهل سنت هم می توان به این کتاب ها اشاره نمود: کتاب

ص: 70

-
- 1- (1) . الهدایه، شیخ صدوق، ص 39.
 - 2- (2) . الغیبه، نعمانی، ص 75.
 - 3- (3) . الاعتقادات، ص 95.
 - 4- (4) . کمال الدین، ج 1، ص 351 و 280 از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، و ص 331. از امام باقر علیه السلام، و ص 345 از امام صادق علیه السلام نقل کرده است.

«البيان في اخبار صاحب الزمان» (1) تأليف گنجی شافعی، «الفصول المهمه» (2) تأليف ابن صباغ مالکی، «العرف الوردی فی اخبار المهدي» (3)، «مسند ابن حنبل» (4)، «البرهان فی علامات مهدي آخر الزمان»، «شرح سنن» ابن ماجه و... .

ماجرای نزول مسیح از آسمان در آخرالزمان

س60: ماجرای نزول حضرت مسیح علیه السلام از آسمان در آخرالزمان چیست؟ (5) ج: باسمه جلت اسمائه

آنچه ما می دانیم و اعتقاد داریم به صورت کلی این است که:

حضرت عیسای پیامبر صلی الله علیه و آله در آخرالزمان ظهور می کند، و یاور و حامی حضرت مهدي علیه السلام خواهد بود و پشت سر او نماز می گزارد.

تفاوت ظهور حضرت مهدي علیه السلام و عیسی بن مریم علیه السلام

س61: ظهور حضرت مهدي منتظر علیه السلام در آخرالزمان با ظهور حضرت عیسی بن مریم علیه السلام چه تفاوت هایی دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

برجسته ترین تفاوت میان این دو ظهور این است که حضرت

ص: 71

1- (1) . البيان في اخبار صاحب الزمان، ص 110 و 117 و [1] 124.

2- (2) . الفصول المهمه، ص 293.

3- (3) . العرف الوردی فی اخبار المهدي، ص 64.

4- (4) . مسند احمد بن حنبل، ج 3، ص 345.

5- (5) .

عیسی علیه السلام با مقام وزارت ظهور می کند حال آنکه حضرت مهدی علیه السلام با مقام و جایگاه امیر ظهور می نماید.

دلیل انتخاب کوفه به عنوان پایتخت از جانب امام عصر علیه السلام

س62: به چه دلیلی حضرت صاحب الزمان علیه السلام کوفه را به عنوان پایتخت خویش انتخاب می فرمایند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

احتمالاً ایشان علیه السلام کوفه را به جهت فضیلت هایش که از روایات بر می آید به عنوان پایتخت خود انتخاب می نماید. در روایت معتبری از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آمده است: «خداوند تبارک و تعالی از میان سرزمین ها چهار منطقه را برگزید و فرمود: «والتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ * وَطُورِ سَيْنِينَ * وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ» (1)، و منظور از طور سینین، کوفه می باشد» (2).

در حدیثی دیگر از امام صادق علیه السلام روایت شده است: «کوفه باغی از باغ های بهشت است، قبر نوح و ابراهیم و سیصد و هفتاد پیامبر و ششصد وصی و نیز آرامگاه سید اوصیاء امیر مؤمنان علیه السلام در آن قرار دارد» (3).

ص: 72

1- (1). سوگند به تین و زیتون، و طور سینا، و این شهر امن (وامان)؛ تین: 1 - 3. [1]

2- (2). عن النبي الأعظم صلی الله علیه و آله و سلم: «إِنَّ الله تبارک و تعالی اختار من البلدان أربعه فقال عزّ و جلّ: «والتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ * وَطُورِ سَيْنِينَ * وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ * وَطُورِ سَيْنِينَ الْكُوفَه»؛ معانی الأخبار، ص 364، ح 1؛ الخصال، ص 225، ضمن ح 58؛ وسائل الشیعه، ج 14، ص 361، ح 4؛ [بحار الانوار، ج 96، ص 383، [3] ضمن ح 3 و ج 97، ص 392، ح 20 و 21؛ موسوعه زیارات المعصومین علیه السلام، ج 1: 7. حدیث 1 و 2: 7، حدیث 1.

3- (3). الكوفه روضه من ریاض الجنه، فیها قبر نوح و ابراهیم، و قبر ثلاثمائه نبی و سبعین نبیاً، و ستمائه وصی، و قبر سید الأوصیاء امیر المؤمنین علیه السلام؛ فرحه الغری، ص 98، ح 45؛ [4] وسائل الشیعه، ج 14، ص 378. [5] بحار الانوار، ج 97، ص 45، ح 61.

روایات متواتر دیگری نیز در این باره موجود است.

نابود شدن دشمنان به مجرد ظهور حضرت علیه السلام

س63: روایات «يَمْلَأُ اللَّهُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا» و اینکه امام علیه السلام با دشمنان می جنگد و این نشان دهنده وجود ظالمین در زمان ظهور است؛ علاوه بر اینکه امام علیه السلام به دست «زنی» کشته می شوند؛ چگونه با عدالت مطلقه خداوند سازگار است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

البته به مجرد این که ظهور محقق بشود، زمین پر از قسط و داد نمی گردد؛ بلکه نابودی دشمنان بعد از جنگ و جهاد است. پر شدن زمین از عدل و قسط منافاتی با وجود افراد غیر مسلمان ندارد.

جلوگیری گروه بت‌ریه از ورود حضرت علیه السلام به کوفه

س64: در روایت چنین آمده است: «هنگام ورود حضرت علیه السلام به کوفه ده ها هزار نفر که بت‌ریه خوانده می شوند به سوی ایشان از شهر خارج می شوند و عرض می کنند: ای پسر رسول خدا باز گرد، ما را به فرزندان فاطمه نیازی نیست زیرا دین و مردم در بهترین حالت است» (1). اگر اینان از شیعیان

ص: 73

1- (1) . عند دخول الإمام إلى الكوفة يخرج له بضعة عشر ألف يدعون البتريه، يقولون له: ارجع يا بن رسول الله، لا حاجة لنا ببني فاطمه، فالدين بخير و الناس بخير».

هستند پس چرا نمی توانند حضرت علیه السلام و نشانه های ظهور ایشان را درک نمایند، به ویژه که کوفه منبع علم و عالمان می باشد، آیا ممکن است عالمان در تشخیص امام علیه السلام به اشتباه بیفتند در حالی که امثال بت و ماه و خورشیدپرستان ایشان را یاری نمایند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

دلیلی در دست نیست که آنها را از شیعیان بدانیم چه برسد به علما، بلکه از ادامه روایت چنین برداشت می شود که آنها از منافقین می باشند زیرا در آن آمده است: «پس تا آخرین نفر آنان را می کشد و سپس وارد کوفه می گردد و همه منافقان شک کننده را می کشد» (1).

قتل معاندین توسط امام زمان علیه السلام و پیروزی بر مستکبرین جهان

س65: آیا امام زمان علیه السلام فقط معاندین را به قتل می رساند؟ در صورتی که یاران امام علیه السلام منحصر به 313 نفر باشد، چگونه با این قدرتشان بر مستکبرین جهان غلبه خواهند کرد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در این که حضرت علیه السلام با ظهور خود دنیا را پر از عدل می کند تردیدی نیست. هم چنین تعداد اصحاب بیش از این (313) است و مدتی هم جنگ می کند که در آن تردیدی نیست. ظاهراً رجال

ص: 74

1- (1). فیضع فیهم السیف حتی یأتی علی آخرهم، ثم یدخل الکوفه فیقتل بها کلّ منافق مرتاب؛ الارشاد، ج 2، ص 384. [1] اروضه الواعظین، ص 265؛ [2] تفسیر عیاشی، ج 2، ص 261؛ الغیبه للنعمانی، ص 279.

دولت و اولین گروه همراه آن حضرت به این تعداد است.

آوردن دوباره قرآن پیامبر توسط حضرت مهدی علیه السلام

س66: آیا امام عصر علیه السلام هنگام ظهور، قرآنی غیر از قرآن موجود را با خود می آورد؟ زیرا روایاتی از امامان معصوم علیهم السلام موجود است که ایشان بعضی از کلمات را به آیاتی که اصحابشان تلاوت می کردند، اضافه نموده اند. آیا این روایات معتبر هستند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آن روایات اکثراً ضعیف و علمای اسلام مکرراً دعوی اجماع بر خلاف می نمایند. مرحوم آیت الله خوئی در البیان بعد از بحث مفصل درباره تحریف قرآن می نویسد که از کلمات ظاهر شد حدیث تحریف قرآن حدیث خیالی و خرافه است کسی قائل به آن نیست مگر ناقص العقل یا کسی که خوب در ادله تأمل نکرده است.

باقی نماندن دشمنی میان امام علیه السلام و یهودیان پس از ظهور وی

س67: از میان عرب ها و یهودیان هنگام ظهور چه کسانی بیشترین دشمنی را با حضرت مهدی علیه السلام دارند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

روایت شده است که پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام و گرد آمدن مردم نزد ایشان، حضرت علیه السلام الواح تورات را که در کوهی دفن شده اند آشکار می سازد و آنها در آن، ویژگی ها و نشانه های

ص:75

حضرت را می بینند، پس از آن دین اسلام را می پذیرند و میان امام و یهودیان دشمنی باقی نمی ماند.

روش حضرت علیه السلام بعد از ظهور تسامح، گذشت

س68: آیا این درست است که بگوییم مهم ترین وسیله ای که امام علیه السلام برای رهایی جهان از بیداد و نادانی مورد استفاده قرار می دهد، ابزار جنگ، کشتار دسته جمعی و روان ساختن رودهایی از خون می باشد؟

یا اینکه ایشان از وسائل عقلی و منطقی و وجدان دینی بهره می برند، نهاد بشر را مورد خطاب قرار می دهند، با آنها به گفتگو می پردازند و برایشان فرستادگانی به هر سو روان می سازند که باعث می شود آنها به سوی او و عدالتی که به آن دعوت می نماید جذب شوند و تنها گروه اندکی که منافعشان به خطر افتاده است با ایشان پیکار می کنند و حضرت علیه السلام نیز با آنان جهاد می کند؟

به دیگر سخن: روایات زیادی وجود دارند که جریان حضرت را بر پایه شمشیر و کشتار می دانند، مانند:

«قائم آنقدر می کشد تا (خون) به زانوهای برسد» (1) و «از بس که می کشد، گفته می شود او نمی تواند از خاندان محمد صلی الله علیه و آله و سلم باشد زیرا اگر از خاندان محمد بود رحم می نمود» (2) و «از بس که می کشد گفته می شود او

ص:76

-
- 1- (1) . یقتل القائم علیه السلام حتی یبلغ السوق؛ بحار الانوار، ج 52، ص 387، باب 27، ح 203. [1]
2- (2) . من کثره ما یقتل هناک من یقول: لیس من آل محمد، ولو کان من آل محمد لرحم؛ الغیبه، نعمانی، ص 107.

نمی تواند از فرزندان فاطمه باشد» (1) و «و چنان سر از تن مردم جدا می کند که قصاب سر قربانی را می برد» (2) و «او روشی غیر از روش پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و امیر مؤمنان علیه السلام در پیش می گیرد زیرا توبه کسی را نمی پذیرد» (3) و «تمامی حیوانات حرام گوشت را می کشد» (4) و «او شکم زنان باردار را می شکافد» (5)

آیا این روایات معتبر می باشند؟ و چگونه می شود آنها را توجیه کرد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بیشتر روایاتی که نهضت امام علیه السلام را یک نهضت خونین توصیف می کنند از نظر اسنادی ضعیف هستند و احتمال دارد برای سیاه نمایی نهضت گرامی ایشان جعل شده باشند، ولی آن بخش از روایات که صحیح هستند مربوط به جهاد با کسانی است که دعوتش را رد می کنند و بر جنگ و پیکار با ایشان پافشاری می نمایند، و گرنه روش ایشان تسامح، گذشت و دعوت به نیکوترین روش است و به همین دلیل است که در پیمانی که یارانش با او می بندند آمده است:

«پیمان می بندند که کسی را نکشند، حرمت ممنوعه ای را ندرند،

ص: 77

1- (1) . إنه ليس من ولد فاطمه...؛ نورالانوار، ج 3، ص 345.

2- (2) . يقطع رؤوس الناس كما يقطع القصاب رأس الذبيحة؛

3- (3) . يتخذ سيرة غير سيرة الرسول صلى الله عليه وآله وسلم و الأمير عليه السلام فلا يقبل التوبة؛

4- (4) . يقتل جميع الحيوانات المحرّم أكل لحمها؛ مربوط به امام حسین علیه السلام در ایام رجعت است.

5- (5) . «بيقر بطون الحوامل»؛ مربوط به سفیانی است.

به مسلمانی دشنام ندهند، به منزلی حمله نکنند، مسجدی را ویران نسازند، راه بر کسی نبندند، در راه مانده ای را نهراسانند، پناهنده ای را نکشند، به تعقیب فراریان نروند، خونی را نریزند و زخم خورده ای را به قتل نرسانند» (1).

بیان یک سلسله احکام الهی در زمان ظهور حضرت علیه السلام

س 69: در روایتی از حضرت امام صادق علیه السلام نقل شده که ایشان فرموده اند همین که قائم علیه السلام پیا خیزد، امری جدید می آورد، همان گونه که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در آغاز ظهور اسلام امری جدید آورد. با توجه به این که ما مجتهدین را به عنوان کسانی می شناسیم که در هر دوره زمانی دین را از تحریف حفظ می کنند و برای دست یابی به احکام درست و صحیح به آنها مراجعه می کنیم، تفسیر صحیح این حدیث را بیان کنید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

همان گونه که از اول ظهور اسلام تا سال ها بعد احکام الهی به تدریج بیان می شد، یک سلسله احکام هم بیان نشده است و در زمان ظهور امام (ارواحنا فداه) بیان می شود؛ و فقها در احکام بیان شده مرجع اند.

ص: 78

1- (1) . یبایعون علی أن لا یقتلوا، و لا یهتکوا حریماً محرماً، و لا یسبوا مسلماً، و لا یهجموا منزلاً و لا یخربوا مسجداً، و لا یقطعوا طریقاً، و لا یخیفوا سیبلاً، و لا یقتلوا مستأمناً، و لا یتبعوا منهزماً، و لا یسفکوا دمماً، و لا یجهزوا علی جریح؛ الملاحم والفتن، ابن طاووس، ص 145، باب 79. [1]

ج: باسمه جلت اسمائه

بهره‌گیری از فن‌آوری‌های جدید جهت انتقال دانش مانعی ندارد و ظاهراً حضرتش وسایلی دیگری در اختیار دارند که متناسب با دوره ایشان می‌باشد، همان‌گونه که حضرت امام باقر علیه السلام در این باب می‌فرمایند: «و در دوره او حکمت را به دست می‌آورد تا آنجا که زن هم امور منزل خود را با کتاب خدا و سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم اداره می‌نماید» (1).

قضاوت بر اساس شریعت اسلامی در ابتدای ظهور

س71: در ابتدای دوره حضرت امام مهدی علیه السلام بر اساس چه دین یا قانونی میان اقلیت‌های مذهبی قضاوت می‌شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آنچه مشخص می‌باشد این است که بعد از بعثت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم قضاوت به غیر از شریعت اسلامی جایز نمی‌باشد زیرا ادیان پیش از آن بر افتاده‌اند.

نقش فقیهان در حکومت حضرت مهدی علیه السلام

س72: آیا نقش فقیهان در حکومت حضرت مهدی علیه السلام همان نقش آنها در دوره امامان علیهم السلام خواهد بود؟

ص: 79

1- (1). قال الإمام الباقر عليه السلام: «و توتون الحکمه فی زمانه، حتّى أنّ المرأه لتقضى فی بیتها بکتاب الله تعالی و سنّه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم»؛ الغیبه نعمانی، ص 238؛ [1] حیلہ الأبرار، ج 2، ص 642.

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی، ظاهراً نقش فقها، مانند دوره ائمه علیهم السلام است، جز اینکه در دوره ایشان فقها، گزینش، غربال و آزموده می شوند.

مدت دوره رجعت پس از ظهور

س73: آیا حکومت عدل جهانی که توسط حضرت امام مهدی علیه السلام پایه گذاری می شود تا پایان بشریت پا برجا خواهد ماند؟ و آیا روز قیامت پس از وفات حضرت مهدی علیه السلام با فاصله زمانی کم یا زیاد برپا می شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از موضوعات متواتری که صدها روایت بر آن دلالت دارد این است که امامان اهل بیت علیهم السلام و گروه زیادی از مردگان به این دنیا باز خواهند گشت و این عقیده رجعت نامیده می شود.

مسأله رجعت پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام و پیش از شهادت ایشان آغاز می شود، با بازگشت حضرت امام حسین علیه السلام شروع شده و با رجعت تک تک امامان علیهم السلام ادامه می یابد. دوره رجعت قرن ها طول می کشد و با روز قیامت پایان می یابد.

سؤال در مورد رجعت ائمه علیهم السلام

س74: آیا رجعت از ضروریات مذهب است و حکمت آن چیست؟ و آیا همه ائمه علیهم السلام تشریف می آورند بعد قیامت می شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

اصل رجعت به نظر من ضروری است؛ شاید بیش از دوستان

ص:80

روایت بر آن دلالت دارد و رجعت حضرت امیر علیه السلام و حسین بن علی علیه السلام از مسلمات است. رجعت بقیه به این واضحی نیست و اما حکمت رجعت چه هست، مقام گنجایش بیان آن را ندارد.

چگونگی پایان جهان پس از مرگ حضرت مهدی علیه السلام

س 75: سخنان گوناگونی درباره پایان دنیا وجود دارد، آیا روایاتی در دست داریم که چگونگی پایان جهان را پس از مرگ حضرت مهدی علیه السلام برای ما توصیف نمایند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

روایات متواتر بسیار زیاد، که حتی از متواتر هم گذشته است، بر نظریه رجعت دلالت دارد.

علامه مجلسی می فرماید: «ای برادرم، بدان که من گمان نمی کنم پس از اینکه موضوع رجعت را برایت آماده و شرح نمودم، در آن تردید داشته باشی، موضوعی که شیعیان در تمامی دوران ها بر آن اتفاق نظر داشته اند و در میان آنان از خورشید نیم روز نیز آشکارتر می باشد تا آنجا که در باب آن شعرها سروده اند و به وسیله آن در همه دوران ها بر مخالفین خود دلیل اقامه نموده اند».

وی در ادامه می گوید:

ص: 81

«و مؤمن چگونه می تواند به حقیقت امامان علیهم السلام در موضوعی تردید نماید که از آنها در نزدیک به صد حدیث معتبر توسط چهل و چند تن از علمای اعلام و ثقه های عظام چون؛ ثقه الاسلام کلینی، محمد بن بابویه صدوق و شیخ طوسی در بیش از پنجاه نوشته به تواتر نقل شده است؟».

تا آنجا که بیان می دارد:

«اگر این موضوع را متواتر ندانیم پس در چه موضوعی از موضوعاتی که شیعه تا کنون روایت کرده است می توانیم ادعای تواتر نماییم».

[\(1\)](#)

ص: 82

1- (1) . بحارالانوار، ج 53، ص 123.

دروغگو بودن مدعیان دیدار امام عصر علیه السلام

س76: چنانچه فردی ادعای ملاقات با حضرت امام عصر علیه السلام را نمود، آیا بدین معناست که او به یک درجه ای از کمال رسیده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از خود حضرتش روایت شده است که هر کس ادعای دیدار ایشان را نمود او را دروغگو بدانید، البته باید اضافه کرد که عده ای از کسانی که امکان دروغگو دانستن آنها وجود ندارد به دیدار ایشان مشرف شده اند، بنابراین از فرمایش ایشان این طور بر می آید که هر کس ایشان را ملاقات کند آن را بیان نمی نماید و از همین رو، مدعیان دیدار ایشان دروغگو می باشند.

ملاقات با ولی عصر علیه السلام در زمان غیبت کبری

س77: آیا ملاقات با حضرت ولی عصر علیه السلام را در زمان غیبت کبری قبول دارید؟ این مسئله با روایت: «هر کس پیش از سفیانی و بانگ آسمانی ادعای شرفیابی به حضور حضرت علیه السلام نماید دروغگو و

ص:85

بهتان زن می باشد» (1)، چگونه جمع می شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

کسانی که به لقاء آن حضرت مشرف شده اند خیلی زیاد هستند.

مرحوم مجلسی در بحارالانوار، ج 52، ص 1 تا 77، جماعت زیادی را نقل می فرماید که مشرف شده اند. حاجی نوری در النجم الثاقب صد قصه را نقل می کند و کتب زیادی در این موضوع (یعنی کسانی که به لقاء آن حضرت مشرف شده اند) تألیف شده است، مانند: «تبصره الولی فی من رأى القائم المهدی» از سید هاشم بحرانی، و «البهجه فی من فاز بلقاء الحجه» از سلماسی اصفهانی، و «العبقری الحسان فی احوال مولانا صاحب الزمان» نهایندی، و «تذکره الطالب فی من رأى الامام الغائب» و «دارالسلام فی من فاز بلقاء الامام»؛ و تشرف سید بحرالعلوم و شیخ انصاری و بزرگان دیگر از مسلمات است. بنابر این مراد از روایتی که اشاره فرمودید ظاهراً این است که اگر کسی به عنوان نائب خاص ادعا کند مانند سید علی محمد باب، باید او را تکذیب کرد.

کسانی که خود را از سوی امام عصر مبلغ می دانند

س78: کسی که ادعا می کند از سوی حضرت امام عصر علیه السلام جهت تبلیغ موضوعی مأموریت یافته است چه حکمی دارد؟

ص:86

1- (1). أن کلّ من ادّعی المشاهده قبل السفیانی و الصیحه فهو کذاب مفتر؛ الغیبه، طوسی، ص 242 و 243.

روایات معتبر بیان می دارند که هر کس ادعای دیدار حضرت امام مهدی علیه السلام را نماید دروغگو می باشد و منظور از این روایات به گفته محققان، به طور یقین کسانی هستند که ادعای دیدار و یا سفارت و مأموریت از جانب ایشان را دارند. جهان اسلام بیش از ده قرن است که به این ادعاگران دروغین مبتلا می باشد که این موضوع تاکنون ادامه دارد و از خود حضرت امام عصر علیه السلام نیز در نکوهش، لعن و بیزاری از برخی مدعیان، نوشته هایی صادر شده است.

ادعای کذب شخصی با عنوان امام زمان

س 79: اخیراً شخصی ادعا نموده که امام مهدی علیه السلام می باشد. او بیان می کند که امام مهدی علیه السلام یک اندیشه است که می تواند در وجود شخصی معاصر تجلی پیدا کند، امام در آخرالزمان به دنیا می آید و از فرزندان امام حسن عسکری علیه السلام و بانو نرجس خاتون علیها السلام نمی باشد. موضع ما در برابر او چیست؟

روایات قطعی بسیار که در کتاب های شیعه و اهل سنت از حد تواتر هم گذشته است بر این مطلب دلالت دارند که امام مهدی علیه السلام فرزند امام حسن عسکری علیه السلام و دوازدهمین امام از امامان طاهرین علیهم السلام می باشد، ایشان بعد از یک غیبت طولانی در آخر الزمان ظهور خواهند نمود و جهان را پس از آنکه از ستم

و بیداد انباشته شده است از عدل و داد پر خواهد نمود. هر ادعای دیگری در مقابل این حقیقت، ساختگی و دروغین می باشد.

ادعای کذب اخلاص گران و مدعیان در مورد امام عصر علیه السلام

س 80: در جامعه جریان جدیدی ایجاد شده است. این جریان، ادعا دارد که نماینده امام معصوم علیه السلام می باشد و مردم باید به آن مراجعه کنند، آنها ادعا می کنند جریان یمانی هستند، از یکی از فرزندان حضرت مهدی علیه السلام پیروی می کنند و آن طور که ادعا می کنند دلایل بسیاری در دست دارند، از آن جمله: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در شب رحلتشان نام و ویژگی های او را برای امیر مؤمنان علیه السلام بیان فرموده و مردم را به آمدنش مژده داده است: «یا ابا الحسن، قلم و کاغذ بیاور، سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم وصیت خود را به ایشان املا نمودند تا به اینجا که فرمودند: ای علی، پس از من دوازده امام خواهد بود، پس از آنان دوازده مهدی می آید و تو ای علی، اولین امام از دوازده امام می باشی».

حدیث تا آنجا ادامه می یابد که فرمودند: «و حسن علیه السلام امامت را به فرزندش محمد از نسل رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می سپارد و این گونه است که تعداد دوازده امام تکمیل می شود و پس از آن دوازده مهدی خواهند بود و چون هنگام مرگ ایشان می رسد آن را به اولین مهدی می سپارد که او را سه نام می باشد: نامی چون اسم خودم، نامی چون اسم پدرم یعنی عبدالله و احمد و نام سوم مهدی است و او نخستین مؤمنان می باشد».

علاوه بر این رئیس این جریان، علما را بر اساس قرآن کریم به مناظره دعوت کرده است تا فرستادگی خود از جانب حضرت امام مهدی علیه السلام را اثبات نماید، او هم چنین ادعا می کند که علم غیب، رؤیای صادقه، مکاشفه و امور دیگری را نیز می داند، موضع ما در برابر این جریان چه می باشد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

شکی وجود ندارد که ادعاهای این شایعه پردازان و اخلال گران، کذب و باطل می باشد و همین روایتی که در پرسش آمده و به آن استناد می کنند جهت اثبات دروغگویی آنان کافی است، زیرا صریحاً در آن آمده است که اولین فرد از مهدیین فرزند امام مهدی علیه السلام می باشد و او زمام کارها را هنگام فوت امام از ایشان تحویل می گیرد.

حضرت مهدی علیه السلام هنوز زنده می باشند و تمامی شیعیان، ظهور و دیدار روی مبارکشان را انتظار می کشند. این بدان معناست که ایشان هنوز زمام امور را به دست دارند و به فرزندشان نسپرده اند، پس چگونه می شود که این فرد مدعی، عهده دار کاری شود که هنوز به او سپرده نشده است؟!

بی گمان این مقدار جهت آشکار نمودن دروغین بودن این افراد و ادعایشان کفایت می کند و این گونه، باطل بودن امور دیگر مربوط به این ادعا که در پرسش خود به آن اشاره نمودید هم ثابت می گردد. کسانی که به اهل بیت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم ستم کرده اند به

ص: 89

زودی خواهند دانست به کدام بازگشت گاه برخواهند گشت.

اعمالی که ما را به دیدار امام عصر علیه السلام نائل می کند

س 81: انجام چه اعمالی ما را به دیدار حضرت امام عصر علیه السلام نائل می نماید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

هر چند دیدار امام علیه السلام بالاترین افتخار است اما نمی بایست تنها دل مشغولی انسان باشد بلکه می باید رضایت امام علیه السلام و مشمول دعا و الطاف حضرتش شدن، در کانون توجهات انسان قرار گیرد که آن هم در گرو پاکیزه نمودن نفس از پستی ها و آراسته کردن آن به اخلاق و فضایل است.

ص: 90

س 82: نظر شما در مورد مسجد جمکران چیست؟ آیا واقعا فضیلت زیادی دارد؟ چرا که عده ای در مصاحبه ها و سایت ها درباره سند این مسجد، شبهاتی مطرح کرده اند.

ج: باسمه جلت اسمائه

من معتقدم که حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) دستور ساختن آن مسجد و خواندن نماز را در آنجا با شرایط خاص و فضایل مخصوص داده اند و بزرگان از علما هم به این مسجد معتقد بوده و به آن جا شرفیاب می شدند و کراماتی هم دیده اند. از جمله کسانی که به این مسجد اعتقاد داشتند و در رفتن به این مسجد مداومت می کردند، آیات مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری، حاج شیخ ابوالقاسم قمی، مرحوم آیت الله بروجردی و جدّ بزرگوار من بوده اند. من نیز تا وقتی توان داشتم، هر هفته مشرف می شدم. درباره سند این مسجد، اولاً حسن مثله نزد رجال آن زمان موثق است، ثانیاً آن زمان اگر کسی روایت ضعیفی نقل می کرد، او را از قم اخراج می کردند، حتی با بعضی از امام زاده ها

ص: 93

همین گونه معامله کردند. در هر حال هر کجا هستید، مسافرت به آن مکان بنمایید که بسیار خوب است.

نماز مخصوص مسجد جمکران چه فضیلتی دارد؟

س 83: خواندن نماز امام زمان علیه السلام فقط در مسجد جمکران در برآورده شدن حوائج تأثیر دارد؟ به طور کلی نماز حضرت را برای چه مواردی توصیه می فرمایید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در مورد خواندن نماز حضرت در مسجد فضیلت آن در این است که خود امام تأکید در این امر نمودند والا برای برآورده شدن حاجات، خواندن آن در همه جا خوب است، و در مسجد جمکران بهتر است.

و بدانید همه امور در دست حضرت حجت ارواحنا فداه است که این امر را خدای تعالی به ایشان مرحمت فرموده است و ایشان واسطه بین خلق و خالقند پس هر چه می خواهید، از دنیا و آخرت از ایشان بخواهید.

مشرف شدن به مسجد جمکران در شب چهارشنبه

س 84: آیا رفتن به جمکران در شب چهارشنبه فضیلت خاصی دارد؟ و آیا در این باره روایاتی داریم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

به خصوص شب چهارشنبه من روایتی را ندیده ام، یک روایت

ص: 94

است که این نماز را بیان می کند و آن روایت در نجم الثاقب است و در شب جمعه خصوصیت دارد.

صحت و سقم چاه مسجد مقدس جمکران

س85: نظر شما درباره چاه مسجد جمکران چیست؟ آیا این نامه انداختن در آن به اعتقادات مردم صدمه نمی زند و نوعی خرافات نیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

من به آن چاه نه اعتقاد دارم و نه آن را به صورتی که شما در سؤال مطرح کرده اید، ردّ می کنم.

محدوده اصلی مسجد جمکران

س86: الف) آیا در مسجد کنونی جمکران که توسعه یافته بهتر است نماز بخوانیم یا مسجد اصلی قبل از توسعه؟

ج: باسمه جلت اسمائه

محل مسجدی که امام ارواحناده دستور فرمودند، محل مسجد اصلی قبل از توسعه است.

ب) محدوده اصلی مسجد جمکران کجاست؟

بین ستون های اطراف محراب فعلی که زمین آن با سنگ سیاه علامتگذاری شده است.

ج) آیا زیرزمین مسجد هم حکم مسجد را دارد؟

ص: 95

بلی حکم مسجد را دارد.

حکم نماز کسانی که بسیار به جمکران مشرف می شوند

س 87: حکم نمازهای یومیۀ کسی که 40 هفته متوالی به مسجد جمکران مسافرت می کند چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

حکم نمازهای یومیۀ او مانند حکم کسانی است که تاکنون نرفته یا دفعات کمتری رفته اند و تفاوتی نمی کند.

حکم نذر برای رفتن به مسجد جمکران

س 88: کسی که نذر کرده 40 هفته به جمکران برود اگر فاصله بیفتد آیا باید از اول شروع کند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این حکم منوط است به آن گونه که نذر کرده است.

شک در تعداد ایاک نعبد و ایاک نستعین

س 89: شک در عدد «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» در نماز امام زمان چه حکمی دارد؟ کم یا زیاد شدن آن از روی فراموشی چه حکمی دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

اگر بعد از اینکه بناء را برگفتن تمام ذکر گذاشته باشد و وارد در آیه بعد شده باشد نباید به شک اعتناء کند ولی اگر قبل از ورود به آیه بعد باشد آنچه را مشکوک است باید اعتنا کند.

ص: 96

اما کم یا زیاد شدن، اگر از روی فراموشی باشد، اگر بعد از دخول در رکوع باشد نماز را از سر بخواند و اگر قبل از دخول در رکوع باشد، باید تعداد مورد شک را بخواند و سپس ادامه حمد و سوره را به جا آورد.

شک در تعداد رکوع و سجده نماز امام زمان

س90: اگر در نماز امام زمان بعد از برخاستن از رکوع یا سجده متوجه شویم که تعداد 7 بار ذکر رکوع و سجده را کم یا زیاد گفته ایم وظیفه ما چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

آن نماز تصحیح شدنی نیست، نماز را از اول بخوانید.

نحوه گفتن 100 صلوات بعد از نماز

س91: اگر کسی نمی تواند همه 100 صلوات بعد از نماز امام زمان را در سجده بگوید چه وظیفه ای دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

نشسته بخواند و اگر از آن هم اطمینان ندارد بخوابد و بخواند.

نشسته خواندن نماز امام زمان

س92: آیا می توان نماز امام زمان را نشسته خواند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی می توان نشسته خواند.

ص: 97

نماز در محراب مسجد جمکران

س:93 آیا نماز در محراب مسجد جمکران ثواب بیشتری دارد؟

ج:باسمه جلت اسمائه

مسجد اصلی، محراب نداشته و فضیلت خاصی نیز برای محراب فعلی وارد نشده است.

ص:98

فصل نهم: سوالات متفرقه

اشاره

ص: 99

راه نزدیک شدن به حضرت مهدی علیه السلام

س94: چگونه می توانیم به حضرت مهدی علیه السلام نزدیک باشیم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

زیارت هر روزه امام حجت، خواندن دعای فرج در قنوت نمازها و در غیر نماز، صدقه به نیت دور شدن بلا از ایشان و هدیه نمودن اعمال عبادی به صورت مستمر به محضر مبارکش، سبب نزدیک شدن به ایشان و احساس کردن وجودشان در اکثر اوقات می گردد.

خمس در زمان غیبت

س95: توقیعی از حضرت، خطاب به اسحاق بن یعقوب وارد شده که در آن آمده است: «اما خمس برای شیعیان ما مباح شده و تا زمان ظهور فرج بر آن ها حلال است، از آن مصرف نمایند تا فرزندان نکو از آنان به وجود آید.» [\(1\)](#) آیا این روایت به این معنی است که در دوره غیبت کبری پرداخت خمس بر شیعیان واجب نیست؟

ص: 101

1- (1) . وسائل الشیعه، ج9، ص 550.

این مسأله از زمان ائمه معصومین علیهم السلام بوده که خمس در مناكح، مساكن و متاجر واجب نیست و ارتباطی با خمس متعارف زمان ما ندارد. در این پاسخ، حضرت درباره خمس که مورد سؤال بوده، نه خمس زمان ما پاسخ داده اند، سوای این مطلب روایات دیگری از ائمه علیهم السلام وارد شده است که در پرداخت وجوب خمس تأکید فرموده اند. (1)

کنیز دانستن مادر حضرت علیه السلام طبق برخی روایات

س96: آیا متونی در دست داریم که بیان کند مادر حضرت امام مهدی علیه السلام کنیز بوده اند و حضرت پوستی گندم گون (سبزه) دارند تا از این طریق، راستگو از نادرست متمایز شود؟

برخی از روایات، مادر حضرت علیه السلام را کنیز دانسته اند و در برخی از نسخ، مادر ایشان را سیاه چرده توصیف کرده اند. این مطلب دوم در منابعی که بیشتر مورد استناد است نیامده و بر این اساس، می بایست آنها را نادیده گرفت.

اما در این باره که پوست حضرتشان علیه السلام گندم گون (سبزه) می باشد در نصوص مورد بررسی چیزی نیافتیم، نزدیک ترین وصفی که در این باره بدست آمده است این است که پوست

حضرت چیزی میان سفید و گندم گون می باشد.

یادآور می شویم روایاتی که در باب توصیف ایشان وجود دارد متفاوت و گوناگون است و برخی از این روایات بیان می دارند که ایشان از لحاظ اخلاقی و بدنی شبیه حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هستند.

انجام اعمال نیک به نیابت از حضرت مهدی علیه السلام

س 97: اگر به نیابت از حضرت امام مهدی علیه السلام اعمالی را انجام بدهم آیا این ثواب کار مرا افزایش خواهد داد یا کم خواهد نمود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

وقتی هدیه کردن اعمال نیک به دیگران قطعاً ثواب را چندین برابر افزایش خواهد داد، تصور نمایید این عمل نسبت به حضرت امام مهدی علیه السلام چه ثواب بالایی خواهد داشت؟

اعمال موجب رضایت امام زمان علیه السلام

س 98: چه اعمالی موجب رضایت امام زمان علیه السلام می شود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

انجام واجبات، ترک محرمات، کمک به بیچارگان و دستگیری از مستمندان و اعمال مستحبه و ...

س 99: آیا ما در زمان ظهور حضرت امام قائم علیه السلام قرار داریم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

هر چند تحقق برخی از نشانه ها که در روایات گران قدر آمده

است نزدیک بودن ظهور را به ذهن القا می کند، نمی توانیم نسبت به اینکه در عصر ظهور هستیم مطمئن باشیم.

شروط قرار گرفتن در زمره انصار و یاران مهدی علیه السلام

س 100: چگونه می توانیم از انصار و یاران حضرت علیه السلام باشیم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

برای اینکه از یاران حضرت امام مهدی علیه السلام باشیم تنها فرمان برداری از دستورات الهی و انجام آنچه که امام خواهان انجام آنهاست کفایت می کند و انسان بدین وسیله، رضایت امام را به دست آورده و مشمول عنایت آن حضرت خواهد شد.

بیان مسأله برمودا در قرآن و احادیث

س 101: آیا مسأله مثلث برمودا در قرآن یا احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت گرامی شان علیهم السلام آمده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از نام گذاری این منطقه به این نام کمتر از یک قرن می گذرد و از آن، در متونی که به ما رسیده، ذکری به میان نیامده است.

استحباب برخاستن هنگام ذکر نام حضرت

س 102: برخاستن هنگام ذکر نام مبارک حضرت قائم علیه السلام مستحب است یا مباح؟

ج: باسمه جلت اسمائه

مشخص است که این عمل، مستحب راجح می باشد، زیرا روایت

ص: 104

شده که حضرت امام رضا علیه السلام این عمل را انجام می دادند و این عمل ایشان بر رجحان و فضل آن دلالت دارد.

ارتباط واقعه کربلا با ظهور حضرت قائم علیه السلام

س103: واقعه کربلا چه ارتباطی با ظهور حضرت مهدی علیه السلام دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

واقعه کربلا سبب ادامه رسالت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد و ظهور حضرت مهدی علیه السلام به دلیل تحقق شعار «یا لثارات الحسین» باعث استمرار واقعه کربلا می گردد، بنابر این رابطه میان این دو یک رابطه کامل کننده است.

عبادت به معنای تسلیم بودن در برابر تمام فرمان های الهی

س104: آیا خداوند متعال انسان را فقط جهت عبادت آفریده است؟ به معنای روشن تر، ما اکنون در گردونه نماز، روزه، برپایی مراسم عاشورا و انجام اعمال شرعی می باشیم، آیا ما تنها جهت این موضوع خلق شده ایم؟ و آیا ما شیعیان در دوره کنونی تکلیفی جز انتظار فرج نداریم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

این مطلب که هدف از آفرینش عبادت می باشد به صورت صریح در قرآن کریم آمده است: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (1)، به راستی که عبادت به عنوان هدف کافی است؛ زیرا نردبان تکامل نوع بشر می باشد و به همین دلیل است که

ص: 105

1- (1). و جن و انس را نیافریدم جز برای اینکه مرا پرستند؛ ذاریات: 56. [1]

خداوند متعال برای مدح و بزرگ داشت پیامبران و فرستادگانش از این صفت بهره برده و در مدح پیامبرش یوسف علیه السلام می فرماید:

«إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ» (1) و در توصیف نوح پیامبر علیه السلام می فرماید: «مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ» (2) و در مدح موسی و هارون علیهما السلام می فرماید: «إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ» (3) و می فرماید: «وَ اذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ» و (4) نیز می فرماید: «وَ اذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ» (5) و می فرماید: «وَ اذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ» (6).

هم چنین در آیه ای دیگر می خوانیم: «سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى» (7)، مانند این آیات بسیار می باشد و تمام آنها نشان می دهد که مرتبه بندگی والاترین مرتبه ای است که خداوند سبحان پیامبرانش علیهم السلام را به آن ستوده است.

عبادت در حقیقت به معنای خضوع، فروتنی و تسلیم بودن در برابر تمامی فرمان های الهی می باشد که به نوبه خود به تمامی

ص: 106

1- (1) . او از بندگان مخلص ما بود؛ یوسف: 24. [1]

2- (2) . به راستی او از بندگان مؤمن ما بود؛ صفات: 81. [2]

3- (3) . آن دو از بندگان باایمان ما بودند؛ صفات: 122. [3]

4- (4) . و داود، بنده ما را به یاد آور؛ ص: 17.

5- (5) . و بنده ما ایوب را به یاد آور؛ ص: 41.

6- (6) . و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را به یاد آور؛ ص: 45.

7- (7) . منزّه است آن (خدایی) که بنده اش را شبانگاهی از مسجدالحرام به سوی مسجد الاقصی سیر داد؛ اسراء: 1. [4]

جنبه های زندگی؛ فردی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و غیره وابستگی دارد و به وسیله تحقق یافتن آنهاست که مصداق واقعی انتظار فرج، چهره راستین به خود می گیرد. بنابراین؛ انتظار فرج به معنای شانه خالی کردن از زیر بار مسئولیت و ظایف دینی نمی باشد بلکه به مفهوم پیاده کردن آنها در تمامی عرصه ها و جنبه های زندگی است.

جز کتاب خدا هیچ کتابی از خطا و اشتباه مصون نیست

س 105: در روایتی از امام مهدی علیه السلام نقل شده است که: «کتاب اصول کافی، برای شیعیان ما کفایت می کند» (1)، آیا صحت این روایت را تأیید می کنید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

کتاب شریف کافی، مهم ترین کتاب حدیثی مذهب بر حق تشیع محسوب می شود چرا که مؤلف این کتاب یعنی ثقه الإسلام کلینی به خوبی از عهده فصل بندی و تنظیم آن برآمده و در ثبت و ضبط دقیق سندها و احادیث آن، نهایت کوشش خود را به کار بسته است تا جایی که شیخ نجاشی درباره او می گوید: وی بیست سال از عمر گران بار خود را صرف تألیف اصول کافی نمود؛ البته این به معنای صحت همه احادیث و اخبار کتاب مذکور، نیست چه معتقدیم که جز کتاب خدا، هیچ کتاب دیگری از خطا و

ص: 107

اشتباه، مصون نیست و روایتی که از قول امام عصر علیه السلام پیرامون کتاب کافی، نقل شده، با سند معتبری به اثبات نرسیده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام برترین خلایق

س106: آیا پیش از پیامبر خدا حضرت آدم، بشر دیگری مثلاً در کره زمین و یا کرات دیگر بوده است؟ اگر بوده، آیا برای دنیای آنها نیز امامانی همچون امامانی از اهل بیت پیغمبر صلی الله علیه و آله داشته اند؟ و اگر امامانی داشته اند، آیا آنان برتر بودند یا امامان ما؟

ج: باسمه جلت اسمائه

از روایات و اخبار چنین برمی آید که پیش از حضرت آدم، بشر بوده است و به اقتضای قاعده لطف الهی لزوماً پیامبر و امام هم داشته اند هر چند که ما اطلاع کافی درباره آنها نداریم؛ ولی چیزی که حتمی بوده و شکی در آن نیست اینکه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و امامان معصوم ما علیهم السلام از آغاز تا پایان هستی، برترین خلایق اند.

دف زدن در مجلس امام زمان

س107: دف زدن در مجلس میلاد امام زمان علیه السلام چه حکمی دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

دف زدن جایز نیست.

ص: 108

کف زدن در نیمه شعبان

س108: آیا کف زدن در نیمه شعبان همانند سینه زدن در شهادت ائمه علیهم السلام ثواب دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی، چنانچه توأم با حرکات و اعمالی که مناسب مقام شامخ آنان نیست نباشد، چون از امام معصوم علیه السلام روایت شده است:

«شیعتنا خلقوا من فاضل طینتا یفرحون لفرحنا».

کف زدن در حسینیه ها

س109: کف زدن در مراسم میلاد امام زمان علیه السلام که در مساجد، حرم ائمه علیهم السلام، حسینیه ها و حرم امامزاده ها برگزار می

شود چه حکمی دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

کف زدن اگر توأم با کارها و آوازهای غیر جایز نباشد، هیچ اشکال ندارد و با مداحی هم اشکال ندارد.

کف زدن طلاب و علوم دینی

س110: کف زدن در جشن میلاد ائمه اطهار علیهم السلام و به خصوص نیمه شعبان، توسط طلاب علوم دینی و روحانیون چه حکمی

دارد؟

ج: باسمه جلت اسمائه

کف زدن بدون ضمّ کارهای دیگر فی نفسه اشکال ندارد، ولی اگر به نحوی باشد که توأم با کارهای خلاف دیگر و یا توهین به

ص:109

روحانیت باشد جایز نیست و فرقی بین روحانی و غیر روحانی نیست.

غنا در هنگام خواندن اشعار مولودی

ص:111: معروض می دارد با گسترش فساد و فحشا در جامعه و ترویج غنا و موسیقی، عده ای از افراد مغرض و منحرف دامنه این کار را به محافل و مجالس مذهبی کشانده اند و در صدد به ابتذال در آوردن اینگونه مجالس هستند، خصوصاً در اعیاد و موالید ائمه اطهار - سلام الله علیهم اجمعین - که به طرز خیلی عجیب، سرود و مولودی خوانده می شود که گاهی از خود مردم شنیده شده که می گویند: خواندن این ها به سبک ترانه های عاشقانه خواننده های غیر مذهبی می باشد که هیچ تناسبی با شئون مجالس مربوط به اهل بیت عصمت و طهارت - سلام الله علیهم اجمعین - ندارد بلکه خود نوعی اهانت به ساحت مقدس آنها محسوب می شود، مخصوصاً که همراه با چنین نغمه هایی، به شکل خیلی زننده دست زده می شود به طوری که مجلس از هر جهت شبیه به مجالس لهو و لعب می شود و گاهی هم از مداح ها شنیده شده که می گویند دست زدن با سینه زدن هیچ فرقی ندارد و کسانی که دست نمی زنند مخالف اهل بیت علیهم السلام هستند حال با توجه به روایات وارده در حرمت غنا و آیه شریفه: «وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً» (1) که در تفسیر برهان و تفسیر نور

ص:110

1- (1). انقال: 35؛ ([1] آن ها که مدعی هستند ما هم نماز داریم) نمازشان نزد خانه (خدا)، چیزی جز «سوت کشیدن» و «کف زدن» نبود.

الثقلین و سایر تفاسیر معتبر شیعه در ذیل این آیه شریفه، روایت وارد شده که عبادت کفار در زمان جاهلیت دست زدن در کنار خانه خدا بوده است آیا حضرت عالی غنا را در موقع خواندن اشعار و سرود و مولودی و هم چنین دست زدن به همراه آن را جایز می دانید یا خیر؟ مستدعی است نظر مبارکتان را در این زمینه به طور صریح مرقوم فرمایید؟

ج: باسمه جلت اسمائه

غنا حتی در روضه خوانی و قرآن خواندن مطلقاً حرام است و کسی که بگوید سینه زدن در مصائب اهل بیت علیهم السلام که از شعائر مذهبی و از جمله اموری است که بقاء مذهب و دین به واسطه این اعمال است، با دست زدن در اعیاد مذهبی فرقی نمی کند بسیار حرف غیر مربوطی زده است.

خداوند همه را از شر و آفات حفظ نماید، ولی کف زدن فی نفسه حرام نیست و روایتی که به آن اشاره کرده اید معنایش همان است که از ظاهر آیه صدرأ و ذیلاً استفاده می شود و آن وعده عذاب به مشرکین می دهد زیرا آنان با بازی کردن و کف زدن و سوت کشیدن به جای نماز خواندن و عبادت کردن مانع از ورود مؤمنین به مسجد الحرام می شدند. روایات دیگری هم در تفسیر آیه شریفه وارد است که مقام، گنجایش تعرض به آنها را ندارد.

ص: 111

بهترین اعمال نیمه شعبان

س112: بهترین اعمال برای شب نیمه شعبان و روز نیمه شعبان از نظر جنابعالی کدام است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

با آنکه سید بن طاووس در کتاب اقبال الاعمال ده نماز با کیفیات مختلفه و ده ها ادعیه نقل کرده، نوشته اند این ادعیه و نمازها منتخب از ادعیه و نمازهای زیادی است، ولی به نظر من زیارت امام حسین علیه السلام در آن شب و روز افضل اعمال است.

نماز امام زمان به نیابت از شخص فوت شده

س113: آیا می توان به نیابت از کسی که فوت کرده یا امکان تشریف به مسجد مقدس جمکران را ندارد در مسجد نماز امام زمان خواند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی می توان خواند و عملی نیکوست.

ایستادن به هنگام شنیدن نام امام زمان

س114: الف) آیا ایستادن به هنگام شنیدن نام امام زمان واجب است؟ آیا شامل همه اسمای ایشان می شود یا فقط اسم قائم؟

ج: باسمه جلت اسمائه

واجب نیست، روایت شده است که اسم مبارک امام زمان در حضور امام صادق علیه السلام برده شده است و حضرت قیام فرمودند و ظاهراً استحباب مختص است به اسم قائم.

ص:112

ب) بعضی از مردم به هنگام شنیدن نام حضرت دست خود را بر روی سر می گذارند آیا این مطلب در روایتی وارد شده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

بلی روایت شده است که امام صادق علیه السلام چنین کردند.

عبارت «و عجل فرجهم» در پایان تشهد نماز

س115: آیا در پایان تشهد نماز واجب می توان عبارت «و عجل فرجهم» را ذکر نمود؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در تشهد اولی مسلماً مستحب است بعد از صلوات گفتن:

«و تقبل شفاعته و ارفع درجته» ولی در تشهد دوم بهتر است قصد خصوصیت نکند.

انجام عبادات مستحبی به نیابت از امام زمان

س116: نذر برای حضرت، چه نذر مالی و چه نذر صلوات بهتر است چگونه باشد؟ و آیا عبادات مستحبی مثل زیارت مرقد حضرت

معصومه علیها السلام و امام رضا علیه السلام را می توان به نیابت از ایشان انجام داد یا خیر؟

ج: باسمه جلت اسمائه

همه آنهایی که ذکر کردید هم دلیل معتبر دارد ولو به قاعده تسامح در ادله سنن و هم فضایل متعددی بر آنها ذکر شده است.

من خودم زیارت عاشورا را در ایام زیادی خوانده و می خوانم به

ص: 113

نیابت حضرت، و سحرگاه قبل از نماز هم به نیابت حضرت قرآن می خوانم.

سندی دال بر حقانیت امامان شیعه

س: 117: چرا هیچ سندی دال بر حقانیت امامت امامان در مذهب شیعه وجود ندارد؟ آیا صحیح است که می گویند نام امامان بر سنگی نوشته شده که در دست امام زمان است؟ چگونه بپذیریم که حکومت امامان الهی بوده است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

روایات از طریق شیعه به حدی زیاد است که احتیاج به بیان آن نیست. اما از طرق اهل سنت مختلف است، از لحاظ اجمال و تفصیل بعضی احادیث هستند که ذکر عدد می نمایند و بعضی از آنها تصریح به اسم امام مهدی علیه السلام و اینکه ایشان امام دوازدهم است، می نمایند. مجموع آن روایات، متواتر است و کتبی که در آن ها به نحو اجمال یا تفصیل ذکر ائمه شده است عبارتند از:

صحیح مسلم، مسند احمد بن حنبل، صحیح بخاری، صحیح ترمذی، المستدرک علی الصحیحین، تیسیر الوصول الی جامع الاصول ج 2، منتخب کنز العمال، تاریخ بغداد، تاریخ الخلفاء و ینابیع الموده. در بخشی از روایات آنان از پیغمبر صلی الله علیه و آله به اسماء دوازده امام تصریح شده است.

ص: 114

حکم جهاد در زمان غیبت امام زمان

س 118: حکم جهاد (قیام مسلحانه) در زمان غیبت امام زمان علیه السلام چیست؟

ج: باسمه جلت اسمائه

در صورتی که مجتهد جامع شرایط اجازه دهد اشکال ندارد.

تغییر قبله در زمان ظهور امام زمان

س 119: آیا حدیثی که می گوید قبله در زمان امام زمان به حرم امام حسین علیه السلام بر می گردد صحیح است؟

ج: باسمه جلت اسمائه

خیر صحیح نیست.

دلایل وقوع حوادث و بلاهای سخت بعد از ظهور امام زمان

س 120: در روایات از اشخاص و گروه هایی مانند دجال و سفیانی سخن گفته شده است. اگر واقعاً قرار است قبل از امام زمان موجودات ملعونی مانند دجال بیایند و اکثریت مردم را با فریب های خود از راه به در کنند و حتی در برخی از احادیث هم که آمده تنها در مساجد شهرها فقط تعداد اندکی نماز خوان پیدا می شود و... پس چرا مردم برای ظهور حضرت دعا می کنند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

با این اتفاقات قوه ایمان افراد ظاهر می شود و خود حضرت که ظهور کردند و بعد از آن ائمه علیهم السلام که حکومت می کنند همه برای امتحان است که در آن دنیا و در بهشت و جهنم افراد

ص: 115

خوب و بد تمیز داده می شوند.

انتقام از قاتلین حضرت زهرا علیها السلام

س121: بیان می شود که منتقم شهادت حضرت زهرا علیها السلام حضرت امام زمان علیه السلام می باشند. سؤال اینجاست که در زمان ظهور آن حضرت که کلیه قاتلین حضرت زهرا در این دنیا نیستند و سال ها از هلاکتشان می گذرد، پس امام زمان علیه السلام از چه کسانی قرار است انتقام بگیرند؟

ج: باسمه جلت اسمائه

رجعت - یعنی برگشتن به دنیا - از مسلمات است که طی آن جماعتی از خیل بدان و جماعتی از خوبان به دنیا بر می گردند و در روایت آمده است که امام زمان ارواحنا فداء منتقم شهادت حضرت زهرا علیها السلام می باشند.

ص:116

بیانیه حضرت آیه الله العظمی روحانی

به مناسبت میلاد حضرت مهدی علیه السلام

بسم الله الرحمن الرحيم

خداوند متعال می فرماید: «وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ» (1) تالائو نور ولی الله الاعظم، صاحب عصر و زمان، حضرت مهدی علیه السلام، را به همه شیعیان در سراسر جهان صمیمانه تبریک و تهنیت می گویم و از خداوند متعال می خواهم این مناسبت را برای همه مبارک گرداند و چشمانمان را به طلعت پرتالائو جمال گل سرسبد مظهر عزت و جلال الهی، خاتم اوصیا و انبیاء، مهدی منتظر علیه السلام روشن گرداند.

این مناسبت معطر را مغتنم می شمارم تا چند توصیه مهم را برای تمام مؤمنین بیان نمایم:

1. توصیه اول: دوره ای که در آن زندگی می کنیم، یکی از

ص: 117

حساس ترین زمان ها پیرامون موضوع مهدویت است. در این دوره مسأله مهدویت و انتظار از سویی از جانب ناصبی ها و پیروان آنان و از طریق برخی شبکه های ماهواره ای که متعلق به سلفی ها است، مورد شدیدترین حمله های تشکیکی و طعنه آمیز قرار می گیرد، و از سوی دیگر از جانب عده ای از افرادی که از جاده حق و حقیقت منحرف شده اند، در معرض شدیدترین جعلیات و ادعاهای دروغین قرار گرفته است.

از این رو؛ باید توجه شود که هدف هر دوی این حمله ها، یکی است و آن چیزی نیست جز آن که موضوع مهدویت را به موضوعی سطحی تنزل دهند؛ زیرا آنان خوب می دانند که هر مسأله مهمی، آنگاه که محل تشکیک و طعنه، و مشربه هر ادعای جعلی و کاذبی قرار بگیرد؛ در ذهن عده زیادی از مردم عادی به وهن و ضعف کشیده خواهد شد. بدانید که تنها راه مقابله و رویارویی این است که به سلاح معرفت و عقیده، آن هم با پشتوانه برهان و دلیل مجهز شوید و در مواقع شک و تردید، فقط به نظرات مراجع تقلید و علمای بزرگ رجوع کنید.

2. توصیه دوم: همان گونه که در بسیاری از نصوص و احادیث آمده است، امام زمان علیه السلام علی الاطلاق واسطه فیض الهی هستند، زیرا که: «به برکت وجود حضرت حجت علیه السلام رزق و روزی مخلوقات می رسد و به سبب وجود ایشان زمین و آسمان ثابت مانده است»؛ پس وقتی این چنین است، ایشان ولی نعمت ما محسوب می شوند. این مطلب

عقلاً و فطرتاً ما را ملزم می کند تا نسبت به حضرت علیه السلام شاکر باشیم، و در کلیه ادعیه، صدقات روزانه و کارهایی از این قبیل، اولین توجه و اهتمام ما پیش از هر موضوع دیگری حضرت ولی عصر علیه السلام باشد.

3. توصیه سوم: در این زمان، که مخالفان و ماتریالیست ها، در مسأله ولادتِ امید انبیاء علیهم السلام، و عمر اعجازی او شبهه افکنی می کنند، هرگونه همکاری در زنده نگاه داشتن این مناسبت فرخنده همه شیوه های تعظیم و احیاء وظیفه یکایک مسلمانان می باشد و بر آنان واجب است که اعتقاد به مهدویت را در اعماق وجود جوانان مسلمان بنشانند و استوار سازند، تا این گونه، مکر اهل ضلالت را به خودشان بازگردانند.

در همین راستا، از تمام فرزندانم می خواهم که در این مناسبت عظیم، وقت و فکر و مال خود را به اندازه توان و وسعشان برای احیای جهانی این مناسبت به کار گیرند، و جشن هایی برگزار نمایند که درخور صاحب این مناسبت (ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء) باشد؛ تا از این رهگذر، عقیده مهدویت در سراسر جهان فراگیر شده و مسیر مؤمنین را روشن کند.

4. توصیه چهارم: بعضی از مؤمنین، به دلیل وقوع انقلاب های اخیر در بعضی از کشورهای اسلامی، با شور و اشتیاق فراوان برای دیدار جمال مهدی زهرا علیه السلام لحظه شماری می کنند؛ این مسأله موجب شده است تا عده ای فرصت طلب خود را در پس بعضی اسامی درخشان زمان ظهور پنهان کنند و از این طریق مؤمنین را به شک بیندازند. لازم

است شدیداً نسبت به این مدعیان دروغین هوشیار باشید، و تنها توجهتان به علامات حتمی ظهور باشد که هیچ راهی برای تحریف و جعل آن وجود ندارد، مانند صیحه آسمانی؛ در آن هنگام که جبرئیل ندا می دهد و تمام مردم دنیا به هر زبانی که صحبت می کنند آن را متوجه می شوند که: «آگاه باشید که حق با علی علیه السلام و شیعیان اوست».

أَسْأَلُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُعَجِّلَ فَرَجَ قَائِمِ آلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ يَهَبَ لَنَا رَأْفَتَهُ وَرَحْمَتَهُ، وَدَعَاءَهُ وَخَيْرَهُ، وَيَجْعَلَنَا لَهُ مِنَ السَّامِعِينَ الطَّائِعِينَ، وَإِلَى رِضَاةٍ مِنَ السَّاعِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَاللَّعْنَةُ الدَّائِمَةُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

محمد صادق حسینی روحانی

15 شعبان المعظم 1432 ه. ق

ص: 120

حضرت آیت الله العظمی روحانی

(دام ظلّه)

معظم له از ابتدای زندگی علمی خویش در راستای نشر معارف اهل بیت علیهم السلام و گسترش دانش اسلام، هرگز آرام نگرفتند. زمانی بر مسند تدریس می نشینند و به تربیت و پرورش هزاران دانشمند فاضل و فرزانه می پردازند و زمانی دیگر دست به قلم می شوند و به تألیف کتب ماندگار اسلامی می پردازند.

ایشان به محض ورود به حوزه علمیه قم و احساس نیاز جامعه حوزوی و اسلامی، همزمان با تدریس درس خارج فقه و اصول در سنین جوانی، دست به تألیف دایره المعارف فقه اسلامی می زنند. کتابی ماندگار که بزرگان و اساتید نام آور خیره حوزه، مراجع بزرگ تقلید و مدرسین، سر تعظیم و تمجید در برابرش فرو می آورند.

حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره) دویار کتاب «فقه الصادق» را همراه خود به جلسه تدریس شان می برند و به عنوان سند از آن نقل قول و به آن استناد می کنند.

ص: 121

حضرت آیت الله العظمی خویی (ره) طی نامه ای مرقوم فرمودند که: من کتاب «فقه الصادق» را شخصاً برای آیت الله کاشف الغطاء بردم و گفتم: ببینید من چه خدمت بزرگی به عالم اسلام و فقاهت نموده ام و چنین عالم محقق را تربیت کرده ام.

ریس دانشگاه الازهر (مهمترین و عالی ترین مرکز علمی اهل تسنن) نیز طی نامه ای کتاب عظیم «فقه الصادق» را می ستاید.

این کتاب سالیان سال است که یکی از رساترین، معتبرترین و مهمترین منبع تدریس فقه و اصول تشیع است. یکی از دلایل مرجعیت و اعلیت ایشان، ناشی از این تألیفات بخصوص کتاب گرانسنگ «فقه الصادق» است.

تألیفات

1- فقه الصادق (به زبان عربی): دایره المعارف کامل فقه تشیع. این کتاب عظیم و بزرگ که به عنوان یک منبع مرجع شناخته شده است در 26 جلد بارها در داخل و خارج کشور به چاپ رسیده است. چاپ جدید آن هم اکنون در 41 جلد (با ذکر منابع و مصادر) منتشر شده است.

آیت الله العظمی روحانی تالیف این مجموعه فقهی را از سال 1370 قمری (60 سال پیش) آغاز کرده و در سال 1398 هجری قمری و در اوج مبارزات بر علیه رژیم ستمشاهی و در حالی که در تبعید به سر می بردند، نگارش آخرین جلد آن را به پایان رسانده اند.

یکی از امتیازات این مجموعه فقهی آن است که طلاب و محققین را از

مراجعه به کتب فقهی جهت اطلاع از آرای دیگر فقیهان بی نیاز می کند؛ چه آنان که در قرن های گذشته می زیسته اند و چه آن دسته از فقیهان معاصر مانند آیت الله خوئی، میرزای نائینی، محقق اصفهانی و آیت الله حکیم که پیش از نگارش این مجموعه آرای فقهی خود را عرضه کرده اند و حتی فراتر از این، آرای آن دسته از فقیهانی را گرد آورده است که مراجعه به آثارشان چندان رواج ندارد؛ مانند برخی از آرای آیت الله کاظم شیرازی و آیت الله عبد الکریم حائری.

از نکات قابل اشاره آنکه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره) دو بار از کتاب فقه الصادق در منبر تدریس خود مطالبی نقل فرمودند و حضرت آیت الله العظمی خویی (ره) در وصف این کتاب طی نامه ای مرقوم فرمودند که: «من کتاب فقه الصادق را شخصا برای آیت الله کاشف الغطاء بردم و گفتم: ببینید من چه خدمت بزرگی به عالم اسلام و فقاہت نموده ام و چنین عالم محققى را تربیت کرده ام».

مهم ترین ویژگی و نقاط تمایز موسوعه «فقه الصادق» را می توان در موارد زیر خلاصه کرد: تمامیت، جامعیت، تتبع و کاوشگری، پژوهشگری و تحقیق، توجه به فقه پویا، جدید و به روز بودن، روانی و راحتی متن.

2- «زبده الاصول» (به زبان عربی): دوره کامل علم اصول فقه که به صورت بحث استدلالی ارائه گردیده است. این کتاب در 6 جلد می باشد.

3- «منهاج الفقاهه» (به زبان عربی): در 6 جلد می باشد که حاشیه ای است بر «مکاسب» شیخ انصاری (ره) که به شیوه ای نو و ابتکاری تمامی

موارد ارائه شده را بحث و بررسی کرده اند.

4- «المسائل المستحدثة» (به زبان عربی): حضرت آیت الله مبتکر مسائل مستحدثة و ارائه مسائل جدید با ذکر مسایل فقهی، روایی هستند. این کتاب که بارها و بارها در خارج و داخل کشور به چاپ رسیده است شامل ارائه مسائل جدید، نو و مورد ابتلای جامعه با ذکر دلایل و مستندات فقهی، روایی و قرآنی می باشد.

5- تعلیق بر «منهاج الصالحین» در 3 جلد (به زبان عربی)

6- تعلیق بر «عروه الوثقی» در 2 جلد (به زبان عربی)

7- تعلیق بر «وسيله النجاه» (به زبان عربی)

8- رساله در لباس مشکوک (به زبان عربی)

9- رساله در قاعده لاضرر (به زبان عربی)

10- الجبر و الاختیار (به زبان عربی)

11- رساله در قرعه (به زبان عربی)

12- مناسک الحج (به زبان عربی)

13- المسائل المنتخبه (به زبان عربی)

14- رساله در «فروع العلم الاجمالی» (به زبان عربی)

15- الاجتهاد و التقليد (به زبان عربی)

16- القواعد الثلاثه (به زبان عربی)

17- اللقاء الخاص (به زبان عربی) استفتائات

18- «شرح مناسک الحج والعمره» (به زبان عربی)

19- «اجوبه المسائل الاعتقاديه» (به زبان عربی) استفتائات

20- «السیده الزهرا(س) بین الفضائل والظلمات» (به زبان عربی)

21- رساله «توضیح المسائل» (به زبان فارسی و اردو)

22- جبر و اختیار (به زبان فارسی)

23- «نظام حکومت در اسلام» (به زبان فارسی و ترکی و اردو)

24- مناسک حج (به زبان فارسی)

25- منتخب احکام (به زبان فارسی)

26- «استفتائات قوه قضائیه و مؤسسه حقوقی وکلای بین الملل» (به زبان فارسی)

27- احکام فقهی مسائل روز (به زبان فارسی)

28- استفتائات (پرسش و پاسخ های مسائل شرعی) (به زبان فارسی):

که تاکنون در 7 جلد به صورت سؤال و جواب ارائه شده است.

29- «سلسله فتاوی و استفتائات» (به زبان عربی): شامل استفتائات و پاسخ های مسائل شرعی می باشد که در 18 جلد تهیه شده و هر جلد شامل 1000 سؤال و جواب است. که تاکنون 2 جلد (التقلید والعقائد - الطهاره) آن به چاپ رسیده است.

30- فضائل و مصائب حضرت زهرا علیها السلام

31- اجوبه المسائل (فی الفکر والعقیده والتاریخ والاخلاق) در 2 جلد

32 - عاشورا و قیام امام حسین علیه السلام از نگاه آیت الله العظمی روحانی

33 - راه سعادت

ص: 125

1. سایت فارسی معظم له:

نسخه جدید سایت فارسی با ارائه اسناد و دستخطهای منحصر به فردی که برای اولین بار است منتشر می شود - توسط بخش فرهنگی دفتر ایشان راه اندازی شده است. برای مشاهده سایت ایشان می توانید به آدرس www.rohani.ir مراجعه نمایید.

در این سایت بر زندگی نامه علمی و مبارزات سیاسی ایشان به طور جداگانه پرداخته شده و تعدادی از بیانیه ها و سخنرانی های معظم له در دوران مبارزات ضد رژیم ستم شاهی نیز برای اطلاع محققان و جلوگیری از تحریف تاریخ! قرار داده شده است.

در بخش دیگری از سایت نیز تعدادی از نامه های تاریخی همچون نامه های آیت الله العظمی خوئی (ره) به ایشان، همراه با تصاویر آنها که حاوی نکات بسیار مهمی هست، آورده شده؛ از جمله این نامه ها می توان به تأیید مقام علمی آیت الله العظمی روحانی (دام ظلّه)

توسط آیت الله العظمی خوئی (ره) آن هم در حالی که سن ایشان تنها 14 سال بوده است، اشاره کرد.

لازم به ذکر است امکان خرید مجموعه آثار عربی و فارسی معظم له - که تاکنون 73 عنوان آن منتشر شده است - نیز در بخش انتشارات سایت، فراهم گشته است.

2. پایگاه اطلاع رسانی مجموعه آثار (کتابخانه دیجیتال):

پایگاه اطلاع رسانی مجموعه آثار حضرت آیت الله العظمی روحانی (دام ظلّه) (در قالب کتابخانه دیجیتال) و به آدرس www.rohanibooks.com راه اندازی شد. در اولین اقدام متن کامل مجموعه فقهی کم نظیر «فقه الصادق» با امکان جستجوی قوی و پیشرفته در سایت قرار داده شده و به تدریج سایر کتب فقهی و اصولی ایشان نیز در این سایت آورده خواهد شد. در طراحی این پایگاه از قابلیت های مفید و منحصر به فرد موجود در نرم افزارها، و نیز قابلیت های مفید موجود در شبکه که حتی در نرم افزارها قابل دستیابی نبوده، استفاده شده است.

3. سایت های دفتر استفتائات به زبان های عربی و فارسی:

نسخه جدید سایت های دفتر استفتائات حضرت آیت الله العظمی روحانی (دام ظلّه) برای پاسخ گویی سریع تر و ارتباط نزدیک تر با مقلدین ایشان و هم چنین پاسخ گویی به سؤالات اعتقادی هموطنان راه اندازی شده است. از جمله نکات مهم لحاظ شده در سایت، بخش سؤالات مرتبط هست که در انتهای هر سؤال شرعی و اعتقادی قرار داده شده است تا

مخاطب امکان دسترسی آسان تری نسبت به سؤالات مورد نیاز خود داشته باشد. لازم به ذکر است که در حال حاضر در هر کدام از این دو سایت بیش از 4 هزار استفتاء موجود می باشد و به طور هفتگی بر استفتانات موجود در آن اضافه می شود. آدرس سایت فارسی دفتر استفتانات www.istefta.net آدرس سایت عربی دفتر: www.istefta.com می باشد.

ص:128

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

